VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8189. szám | Szerda, 1971. július 21. | 4 oldal, 30 bani

Nicolae Ceauşescunak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének ÜZENETE a jog általi világbékéért folyó V. világkonferencia reszvevőihez

Örömmel és melegen üdvözlöm a jog általi világbékéért folyó V. világértekezlet részvevőit, a földkerekség minden tájáról összesereglett jeles jogászokat, akiknek hivatásuk aktivan hozzájárulni a nemzetközi törvényesség érvényesitéséhez, a béke meghonositásához és a biztonság erősitéséhez a világon.

Napjainkban a földkerekség összes népeinek szent ügyévé vált a küzdelem egy ujabb háboru veszélye ellen, a békéért és biztonságért; az egész világon egyre erőteljesebben jelentkeznek ujabb és ujabb társadalmi erők, a világközvélemény széles körei, amelyek, politikai, filozófiai vagy vallási meggyőződéseiktől függetlenül, határozottan harcra kelnek az imperializmus ellen, a béke fennkőlt ügyének megvédéséért.

A tartós világbéke meghonositása olyan feltételek megteremtését jelenti, amelyek lehetővé teszik gyakorlatba ültetni minden egyes nép elidegenithetetlen és egyenlő jogát a szabad léthez, a méltó élethez, a szuverénitáshoz és függetlenséghez, nemzeti lényének érvényesitéséhez.

Románia Szocialista Köztársaság a nemzetközi küzdőtéren aktivan sikraszáll a békés egymás mellett élés érvényesitéséért, az államközi kapcsolatoknak az alapvető nemzetközi jogelvekre épitéséért; ezek az elvek kimondják, hogy minden államnak és minden állammal szemben tiszteletben kell tartani a nemzeti szuverénitást és függetlenséget, a jogegyenlőséget, a belügyekbe való be nem avatkozást, azt, hogy nem folyamodnak erőszakhoz vagy erőszakkal való fenyegetéshez, a kölcsönös előnyt.

Eme elvek betüjének és szellemének szigoru tiszteletben tartása kedvező nemzetközi keretet biztosit minden egyes nemzet alkotó képességének fejlődéséhez, gazdasági és szellemi felvirágzásához, s ugyanakkor lényeges feltétele az államok közti bizalmi és együttmüködési kapcsolatok meghonosodásának, a nemzetközi törvényesség és béke erősödésének.

Ugy véljük, hogy a jelenlegi körülmények között a jogászokra, akiknek hivatása a társadalmi igazság és haladás nemes eszméit szolgálni, az összes emberekre, akiknek drága a civilizáció és a béke ügye, az a magasztos feladat hárul, szálljanak sikra azért, hogy a nemzetközi jog váljék hatékony eszközzé abban a harcban, amely a beavatkozásra, diktátumra és agresszióra irányuló imperialista politika meghiusitásáért, az erőszaknak a nemzetközi kapcsolatokból való kirekesztéséért, a gyarmati uralom és a faji megkülönböztetés felszamolásáért, a népek ama jogának biztositásáért folyik, hogy maguk döntsenek sorsukról.

Az önök tevékenységének célja előmozditani a nemzetek közötti kooperáció széles körü fejlődését, a nemzetközi problémák békés eszközökkel történő megoldását, a népek és a béke ügyét szolgálni.

Abban a meggyőződésben, hogy összejövetelük hozzájárul a szabadság, a béke és a nemzetközi megértés eszményeinek megvalósitására irányuló erőfeszitésekhez, teljes sikert kivánok a konferencia munkálataihoz.

Nicolae Ceauşescu elvtárs munkalátogatása Konstanca megyei mezőgazdasági termelő és kutató egységekben

Röviddel a bărăgani állami mezőgazdasági vállalatokban és mezőgazdasági termelőszövetkezetekben, tudományos kutató egységekben tett látogatása után, Nicolae Ceauşescu elvtárs, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Vasile Vîlcu és Vasile Patilineţ elvtársak kiséretében julius 20-án, kedden ujabb gyümölcsöző találkozón vett részt szövetkezeti parasztokkal, állami mezőgazdasági vállalatok dolgozóival és mezőgazdasági szakemberekkel. Ez alkalommal a látogatás szinhelye néhány Konstanca megyei termelő és kutató egység volt.

Most, a nyár kellős közepén, amikor egyidejüleg folyik a betakaritás, a szántás és a másodvetés, a mezei munka kettős jellegü: az egyik szakasz befejezését és egy ujabb szakasz kezdetét jelzi. Eleven, dinamikus folyamat ez, amely egyetlen erőfeszitésben egyesiti sokszázezer szövetkezeti paraszt szorgalmas munkáját, a szövetkezetek és a farmok vezető kádereinek szervező tevékenységét, a mérnökök elgondolásait, a gépkezelők munkáját.

Mint minden alkalommal, a pártfőtitkár, a többi párt- és államvezető jelenléte a szántóföldek dolgozói körében nagy mozgósitó tényező, kiváló alkalom annak megnyilvánulására, hogy miként válnak valóra azok a feladatok, amelyek a párt jelölt ki a mezőgazdaság, nemzetgazdaságunk e fontos szektora számára, hogyan nyernek megoldást a jelenlegi szakaszban felmerülő komplex kérdések. Nicolae Ceauşescu elvtársnak, a többi párt- és államvezetőnek Konstanca megyei munkalátogatása ujabb értékeket teremtett. A párt főtitkára, 1969 juliusi, észak-mangáliai találkozóján több mezőgazdasági termelőszövetkezet elnökével, rendkivüli fontos feladatokat jelölt ki a szövetkezetközi társulások tevékenységét illetően a termőföld-alap jobb hasznositásáért, a zöldségtermesztés fejlesztéséért, az ipari tipusu nagy komplexumokban történő állattenyésztésért, a nagyarányu öntözési rendszer lehető legkedvezőbb kihasználásáért. Dobrudzsából, illetve Konstanca megyéből indult el idén tavasszal a hazafias, mozgósitó versenyfelhivás, amelynek célja 12 ezer kilogramm szemeskukorica termés elérése egy-egy hektár öntözött földön és 4500 kilogramm szokásos körülmények között, átlagban 3500 kiló buzahozam hektáronként és átlagban ugyancsak hektáronként 2000 kiló napraforgó.

A helikopter, amellyel a párt főtitkára és a kiséretében lévő többi párt- és államvezető utazik, a megye területe fölött repül. A tengerpart lenyügöző képe apránként elmarad, helyét a dobrudzsai sikság foglalja el. Öntözőcsatornák, ujonnan ültetett gyümölcsösök és szőlők ékelődnek be a szinte végét nem érő buza-, kukorica-, napraforgó-földek közé. Modern állattenyésztési épületek, falvak tünnek fel. A hazának ezen az ősi földjén minden fiatal. Hatalmas ipar jött itt létre. A szocialista alapon megmüvelt föld többet terem, mint amennyit a legmerészebb elképzelés feltételezett. A párt főtitkára számos alkalommal és igy tegnap is erőteljesen kidomboritotta a földmüvelők, az állattenyésztők, az öntözőrendszerépitők kiemelkedő eredményeit.

A helikopter a mező közepén, a Dorobanţu községbeli állami mezőgazdasági vállalat 12. számu farmjánál száll le. A pártfőtitkárt és a többi vendéget a kalászosok betakaritásán és a növényápoláson munkálkodó nagyszámu dolgozó fogadta. Megkülönböztetett öröm ez számukra, virágokat hoztak magukkal és szivük melegével adják oda a vendégeknek. Az emberek ütemesen kiáltják: „Ceauşescu-RKP", „Ceauşescu és a nép". A jelenlévők most is kinyilvánitják határtalan szeretetüket pártunk és államunk vezetősége iránt, megkülönböztetett tiszteletüket a pártfőtitkár iránt, akinek utmutatásait mindig alkotó munkaprogramnak, a napi és a távlati gyakorlati tevékenység világos direktiváinak tekintik.

A Dorobanţu állami mezőgazdasági vállalat nemcsak Dobrudzsában, hanem országszerte is nevezetes arról, hogy az utóbbi években minden növényből rekordtermést ért el. Tavaly például 150 hektáron öntözéses müveléssel 10 000 kiló szemeskukorica átlagos hektárhozamot takaritott be. Az idén a termés még jobb. Az eredmények maguktól beszélnek. Nicolae Rahău, a vállalat igazgatója felkéri Nicolae Ceauşescu elvtársat, hogy tekintse meg az egyik öntözött táblát. A kukorica sürü és életerős, olyan mint az erdő, sok tömött csövet hajtott. Az öntözött területen a gazdaság nem kevesebb mint 2700 hektáron termesztett kukoricát, s a szakemberek becslése szerint az átlagos hozam nem lesz kisebb 12 000 kiló szemtermésnél hektaronként. A Dorobanţu-i állami mezőgazdasági vállalat dolgozóinak azt az elhatározását, hogy teljesitik megyéjüknek az egész ország előtt tett vállalását, a vállalat egy másik farmjának, a 13. számu farmnak a vezetője is kiemeli. Amint Anghel Ungureanu mérnök mondja, az általa vezetett farm különleges eredményeket ér el öntözött földeken. Az egész egység — hangsulyozza a vállalat igazgatója — az idén ilyen rendszerben müvelte meg szántóterületének a felét.

Ebben az évben szépek a nem öntözött vetések is. Ugy vélik az itteniek, hogy a kukorica például mintegy 4500 kilót hoz majd hektáronként, megfelel tehát a vállalásnak. A szójaföldeket megtekintve, szintén megállapitható, hogy a növények jól fejlődnek. A szójának, ennek a rendkivül értékes olajtermő növénynek sok vizre, sok napsütésre van szüksége, hogy jól fizessen. Tegnap reggel, noha az esők elég nedvességet juttattak a földbe, a permetezők szorgalmasan öntöztek tovább. Az ezzel az öntözési módszerrel kapcsolatos beszélgetésből az a következtetés adódik, hogy olyan permetezőket kell gyártani, amelyek 100 méterig terjedő távolságra szórják a vizet. A vendégeket tájékoztatják, hogy a vállalat néhány napon belül befejezi a buza aratását. A buza hozama öntözött parcellákon 3700 kg hektáronként, a nem öntözött földeken pedig 3200 kg.

Ahol végeztek az aratással, máris nekifogtak a másodvetés munkájának, elsősorban kukoricát és takarmánynövényeket vetnek. A párt főtitkára a vállalat szakembereinek figyelmébe ajánlja a kettős termesztés kibővitését, mert igy biztositható a föld komplex hasznositása és mezőgazdasági élelmiszertermékek többletmennyisége.

A Dorobanţu állami mezőgazdasági vállalat földjeinek megtekintése után sok dolgozó gyült Nicolae Ceauşescu elvtárs, a többi párt- és államvezető köré. A párt főtitkára elbeszélgetett technikusokkal, gépkezelőkkel, a farm dolgozóival. Arra a kérdésre: hogyan halad a munka, egyöntetü a válasz:

— Jól megy. Azon iparkodunk, hogy bőséges terméseket érjünk el, és ez sikerül is. Persze, vannak nehézségek, — mondják —, de ezeket saját erőnkből leküzdjük.

(Folytatása a IV. oldalon)

Nagyobb figyelmet a gazdasági vezető-káderek ideológiai oktatásának

Nicolae Ceauşescu elvtárs expozéjából, melyet az ideológiai, a politikai, a kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó pártaktiva munkatanácskozásán tartott, világosan kitünik, milyen óriási jelentősége van a politikai-ideológiai tevékenységnek; az a döntő szerep, melyet a dolgozók szocialista tudatának kialakitásában, egész népünk olyan képességekkel való felvértezésében játszik, melyek lehetővé teszik társadalmunk reális követelményeinek megismerését és megértését, azoknak a követelményeknek a megismerését és megértését, amelyeket pártunk politikájának általános irányvonala tükröz.

Azoknak az óriási lehetőségeknek a felhasználása, melyekkel a szocializmus rendelkezik, erőforrásaink alkotó értékesitése egyre jobban függ felkészültségünktől, a jelenlegi időszak objektiv tendenciáinak ismeretétől, attól az odaadástól és lelkesedéstől, mellyel a dolgozók, az összes tevékenységi ágak vezetői rendelkeznek, tehát azok, akik arra hivatottak, hogy közvetlenül megvalósitsák a pártpolitikát.

Az élet megmutatta, hogy társadalmunkban, mely magas gazdasági és politikai-érettségi fokra jutott, a vezető — dolgozzék az élet bármely területén — csak akkor tudja teljesiteni küldetését, csak akkor képes hozzáértően, felelősségtudattal ellátni feladatkörét, ha ismeri, alaposan elsajátitja pártunk politikáját. Egy gazdasági döntés minősége például elsősorban annak a vállalatnak a munkájára van kihatással, melyben meghozták, de kihat az egész iparágra, a népgazdaságra, s ezzel egész társadalmi fejlődésünket egészében befolvásolja. Ebben a vonatkozásban különleges jelentőségüek Nicolae Ceauşescu elvtárs utmutatásai azzal kapcsolatban, hogy a gazdasági vezetőnek politikai minőségben milyen feladatai vannak, hogyan kell hozzájárulnia mind a saját, mind az általa vezetett munkaközösség politikai szinvonalának növeléséhez, „...mindenkinek világosan meg kell értenie, hogy azokat az elvtársakat, akiket oda tettek valamely tevékenységi szektor vezetésére — ide sorolom a társadalmi szervezeteket, az alkotási szövetségeket is —, politikusként léptettek elő és nekik előtérbe kell helyezniök a párt politikájának megvalósitásáért vivott küzdelmet az illető területen, hogy mindazok, akikkel dolgoznak, ismerjék és alaposan elsajátitsák a párt politikai vonalát".

Ha a jelenlegi magas követelmények szellemében megvizsgáljuk az Arad municipiumi vállalatok vezetőinek ideológiai oktatását.

JIVOI FLORICA,
a megyei pártkabinet politikai-gazdaságtani tanszékének vezetője

(Folytatása a III. oldalon)

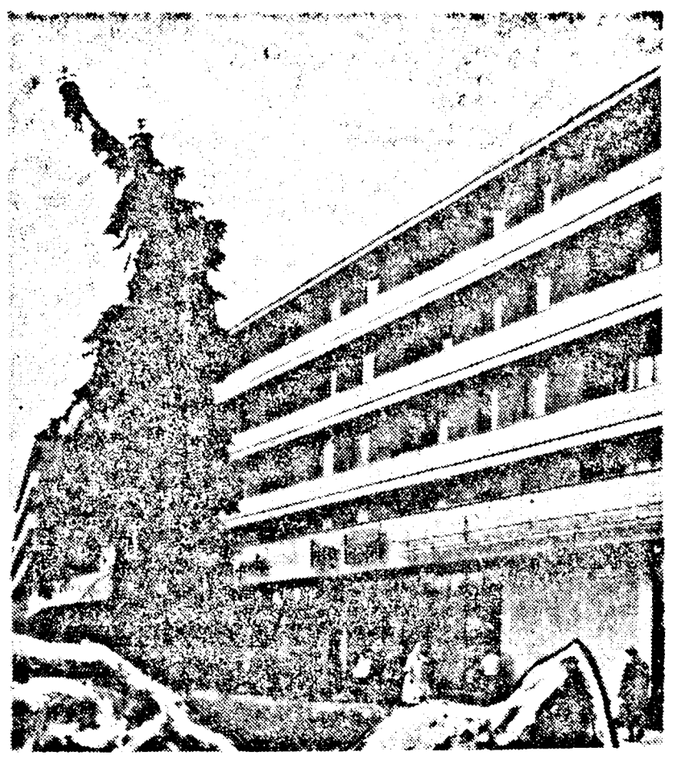

ARADI KÉPESLAP. (KELEN FERENC felvétele)

TEGNAP

MEGYÉNKBEN

Kedden délután bővitett plenáris ülést tartott a Szakszervezetek Municipiumi Tanácsa. A plenáris munkálatain, a tanács tagjain kivül részt vettek az ipari-gazdasági vállalatok részéről a munkavédelmi megbizottak, szakszervezeti bizottsági elnökök, a szakszervezeti bizottságok munkavédelmi felelősei. A munkálatok során a következő kérdéseket elemezték: a különleges, az egészségre ártalmas munkahelyek száma csökkentésének helyzetét és lehetőségeit; az alkalmazottak munka- és balesetvédelmi kiképzését; a munka- és balesetvédelmi müszaki-intézkedési tervek teljesitésének első félévi eredményeit, valamint a munkavédelemre szánt anyagi eszközök felhasználásának módját.

AZ ORSZÁGBAN

Bukarestben a Magheru sugárut 34—36 szám alatti teremben, az Ipari Építkezések Minisztériumához tartozó dokumentációs központ „Ipari épitkezések — időszerü kérdések" cimmel kedden kiállitást nyitott meg.

Az ellenőrző brigáddal a közétkeztetési egységekben

A gazdasági bizottság által alakitott munkaközösség az Aradi Közélelmezési Tröszt, a fogyasztási szövetkezetek és a Megyei Turista Hivatal hatáskörébe tartozó nagyszámu közétkeztetési egységet is felkeresett.

Kétségtelen, hogy a nyári időszak valóságos csucsforgalmat jelent ezen egységek számára. Éppen ezért, mikor az emlitett kollektiva tagjaival együtt a különböző helyeken fekvő és más-más profilu közétkeztetési egységeket meglátogattuk, alkalmunk nyilt számos figyelemre méltó következtetés levonására. Ezek közül az első az, hogy általában ezen egységek ellátottsága megfelelő és képes kielégiteni mind a mennyiségi, mind a minőségi követelményeket. És — amint az a brigád tapasztalataiból és értesüléseiből kitünik — ez a helyzet nem csak az ellenőrzés idején volt általánosságban jellemző az aradi közétkeztetés helyzetére, ami természetesen igen pozitiv jelenség.

Számos közétkeztetési egység arculata és kényelme, a felszolgált ételek változatossága, jó minősége, a kiszolgálás udvariassága méltán vivta ki a fogyasztók elismerését. Az ilyen tipusu egységek között megemlithetjük az aradi Mureş vendéglőt és Libelula cukrászdát, a Ciobănaşul lakto-bárt, a Zărandul vendéglőt, a pécskai községi vendéglőt és másokat, melyeket a fogyasztók mindig szivesen keresnek fel. A megyei és municipiumi párt- és állami szervek irányitásával erőfeszitéseket tettek a felszolgált ételféleségek választékának bővitésére is. Ezt a célt szolgálták az Aradon létesitett speciális profilu egységek (lakto-vegetáriánus falatozók, cukrászdák, rétes-boltok, nemdohányzókat kiszolgáló egységek). A közeljövőben tervezik más különlegességeket készitő egységek létrehozását is. Ugy véljük, hogy ez helyes ut, amelyet következetesen folytatni kell.

A meglátogatott több mint 50 közélelmezési egységben természetesen nemcsak pozitivumokkal találkoztunk, de hiányosságokkal is, melyek ugyan nem általánosan jellemzőek, mégis haladéktalanul mindent meg kell tenni felszámolásuk érdekében. A brigád figyel-

POPESCU LIDIA
NICOLAITA GHEORGHE
GOIA GABRIEL

(Folytatása a III. oldalon)

Aratni nem lehet, mozgósitsunk minden erőgépet a szántásra, vetésre

A szakemberek széles körü kisérletei, egyes állami mezőgazdasági vállalatok és termelőszövetkezetek tapasztalatai igazolják, hogy másodvetések utján nagy mennyiségü szemeskukoricát, zöldség- és főzelékféléket, takarmánynövényeket biztosithatunk nemzetgazdaságunknak. Több állami és szövetkezeti gazdaságban közvetlenül a learatott árpa és buza után rövid tenyészidejü hibridkukoricát vetettek szemestermésnek. Igy például megyénk állami mezőgazdasági vállalataiban a szemestermésre előirányzott 5890 hektárból 3395 hektáron került földbe a vetőmag. Kiváló eredményeket ertek el a Mureş-Arad Állami Mezőgazdasági Vállalatban, ahol 20 hektárral többet vetettek, mint amennyit eredetileg előirányoztak. Maradéktalanul teljesült a terv Kisjenőn és Baracán is.

Nemcsak az állami, hanem a szövetkezeti gazdaságok jelentékeny részében is eleget tettek ennek a feladatnak: a többi között Szentannán, Ságon, a nagylaki Victoria és Mureşul, a pécskai Avintul és Steagul roşu szövetkezetekben, továbbá Tornyán, Kisperegen és Majláton. Általában a kalászos gabona betakaritásával párhuzamosan csaknem valamennyi gazdaságban igyekeztek felszabaditani a földterületeket és a másodvetések számára előkésziteni azokat. A gazdasági vezetők és szakemberek felelősségérzetét tükrözi az, hogy állami vállalatainkban a tervszerüsitett 9911 hektár másodvetésből 6281-et, termelőszövetkezeteinkben pedig a 32 000 hektárból 16 781-et vetettek be szemestermesztésre szánt takarmánynövényekkel.

Helyenként azonban a hiányos munkaszervezés, valamint a rendelkezésre álló erőgépek ésszerütlen kihasználása lehetetlenné teszi, hogy a betakaritással párhuzamosan végezzék a szántást, a másodvetést.

— Nekünk még nem sikerült semmit sem elvetnünk — panaszolta Pop Pintea mérnök, a sebesi termelőszövetkezet elnöke. A gazdaságunkban dolgozó kombájnok egy része — naponta 5—6 — üzemképtelen. Aztán nincs elegendő traktor sem, s igy a már korábban learatott 42 hektár árpa és 120 hektár buzaföldből mindössze 30 hektárt szántottunk fel.

A Vingai Mezőgazdaság-Gépesitési Állomás tevékenységi körzetébe tartozó termelőszövetkezetekben 2235 hektárt irányoztak elő másodvetésre. Bár a gazdaságok 2800 hektár árpa- és buzaföldről elszállitották a szalmát, eddig a gépesitők mindössze 900 hektárt szántottak fel, amelyből csupán 620-at vetettek be.

— Mi a lemaradás oka? — kérdeztük Bunaciu Gheorghe mérnököt, a vingai gépesitési állomás igazgatóját.

— A hozzánk tartozó gazdaságok mindegyikében a legtöbb erőgépet a buza betakaritására összpontositottuk. Véleményem szerint ez helyes, hiszen igy értük el, hogy Vingán 1325, Ságon 590, Féregyházán pedig 510 hektár buza termését takaritottuk be. Befejeződött az aratás a keresztesi és Hunedoara Timişana-i termelőszövetkezetekben is. Már csak 3 gazdaságban, Fiszkuton, Monostoron és Majláton maradt talpon a gabona, 465 hektár területen. Nem diesekvésképpen mondom, de kevés gépesitési állomás ért el ilyen eredményeket az aratásnál. Az igazság az, hogy e nagy volumenü munka mellett, nem jutott traktor, amely a szántást és a vetést végezhette volna.

Bunaciu Gheorghe mérnökigazgatónak igaza van. Az általa felsorolt munkálatok mellett Vingán például, bár az aratást befejezték, szántani mindössze három traktorral tudnak, mivel 22 erőgép a rendkivül bőséges lencse termését csépeli.

Az igazgató megállapitásai helytállóak, mondottuk, de... Nos, ez a „de" a munka megszervezésére vonatkozik. Nyugodt lelkiismerettel állithatjuk, hogy a gépek alaposabb kihasználásával többet teljesithettek volna. Felvetődik a

CSIGYÁR ISTVÁN
KARSAY ISTVÁN

(Folytatása a III. oldalon)

150 éve született Vasile Alecsandri

A haza és a nép szeretetéből fakadó életmű

Alecsandri neve számunkra a Románia ébresztését, a népdalként terjedő Egyesülés Hóráját, vagy a függetlenségi háboru névtelen hősenek emlékét dicsőítő Katonáink ciklus gyönyörü verseit jelenti. Alecsandri neve egybeforrott a moldvai táj nem mindennapi szépségét elénk táró pasztellekkel, a román drámairás megteremtőjével, a nép minden sorsdöntő eseményére élénken reagáló költő-hazafival. És kevesen tudjak róla, hogy uttörő folklórkutató munkája révén ismerkedhettünk meg a **Bárányka** (Miorița) harmatgyöngy tisztaságu, csodálatos zengésü soraival vagy Toma Alimoș balladájával.

Költő volt és néptribun. Akár Petőfi a magyar irodalomban, Puskin az oroszban vagy Burnst az angolban. Költőóriás, aki nemcsak tehetsége és szelleme szárnyalása, hanem harcos, politikai-állampolgári magatartása révén emelkedett kortársai fölé. Ezért életművét az eltelt másfélszázad óta változatlan tisztelet és érdeklődés övezi.

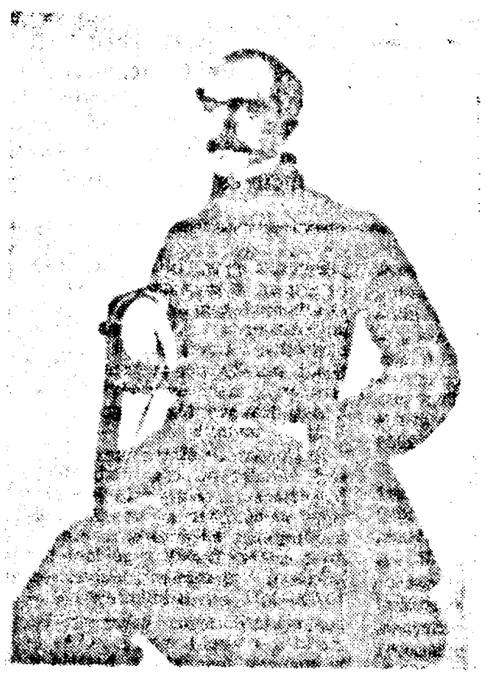

Bákóban született, 1821-ben egy olyan időszakban, amikor a legmesszebbtáto elmék rádöbbentek: az egyedüli helyes ut a nép oldalán van, hiszen enélkül elképzelhetetlen a társadalmi haladás. E borongós és nagy átalakulások előszeleit hordozó időszak remek feltételeket biztosit egy rendkivül színes egyéniség kibontakozásához. Édesapja, mint a felvilágosodás liberális gondolkodásu hive, igen gondosan neveltetti. Szülei Mircești-i birtokán megismerkedik a paraszti életmóddal és a gyermekkori tapasztalatok később döntő módon befolyásolják egész életutján.

A kor divatja szerint Párizsban folytatta tanulmányait, ám oklevelet mégsem szerez, mivel már ebben az időben felébred benne az irói becsvágy s örök hüséget esküszik e szép, de rögös életpályának.

Hazatérésekor elkeseritik az itthoni állapotok, a „megcsufolt egyenlőség", a nehéz gazdasági helyzet.

Kogălniceanu és Negruzzi oldalán részt vesz a haladó szellemü, a nemzeti egység szükségességét hirdető **Dacia Literară** megalapitásában, majd ugyancsak velük vállalja el a nehéz napokat élő Iași-i Nemzeti Színház irányitását. Fiatalos hévvel lát hozzá az eredeti roman repertórium megteremtéséhez és megirja első szindarabját, **a Farmazonul din Hîrlău**.

Mircești-i birtokán az egyszerü néppel való közvetlen kapcsolata eredményezi csodaszép dojnáinak megjelenését. A spontán gyüjtést néhány évvel később egy tudatos követi. Barátjával, Alecu Russoval járja be a hegyvidéki falvakat, elsőnek ismerve fel a népköltészet értékét, s e hamisitatlan gyöngyszemek közkincsé tételének szükségességét.

A népköltészet megujitó hatással van egész életmüvére. A haladó gondolkodásu bojár fia kitérök nélküli uton jut el a néphez. Dojnák és gyöngyvirágok sorozatának szinte minden költeménye népi ihletésü. A folklór hatására Alecsandri verselése könnyeddé válik, nyelvezete megszabadul a neologizmusok terhétől. Költészete tematikailag és nyelvileg is ujat hoz. Nemzeti vagyonként becsüli a folklórt, mely véleménye szerint méltó arra, hogy a román nemzet dicsőségének tartsák és hevesen birálja a nép nyelvének, müvészetének lebecsülőit.

Közéleti tevékenysége ebben az időszakban már elválaszthatatlan a költőitől. Társadalmi pozicioja ellenére egy életre szóló hüséget fogad a népnek, melynek haladásáért, felemelkedéséért mindenre kész.

Az 1848-as forradalom aktiv szervezője, megirja a **România ébresztését**, mely röplap formajában terjed. A forradalom elfojtása után emigrál, de harcos lendülete nem szunynyad. Moldva és Havasalföld egyesülésekor már ujult erővel segiti a népi-nemzeti érdekek érvényesitését. Hires „Hórája" ekkor már népdallá vált. Szavalták, énekelték Moldvaszerte. Agitációs vers volt ez a javából, az első ebben a müfajban a román irodalomban. Az ebben a periódusban megjelenő költemenyeiben nemcsak az Unió iránti vágy csendül fel, hanem az önkényuralom elleni heves tiltakozás is.

Diplomáciai pályafutása is említést érdemel. A Cuza-kormány alatt külügyminiszter és igy alkalma nyilik beutazni Európa számos országát.

A politikai életből való ideiglenes visszavonulása Mircești-re, eredményezi a moldvai tájak rusztikus szépségét megéneklő **Pasztelleket.**

A függetlenségi háboru (1877) történelmi eseménye ujra szólásra készteti lantjat. Forró hazafiasságtól fütött verseiben az egyszerü roman katona vitézségének állit emléket. **(Pulykatoll, A káplár).**

Gyakran érik támadások. Az előkelő körök poétái sehogysem értik, egy bojár fia, hogyan lelkesedhet a nép „naiv" dalaiért. A kritikusok birálják aktiv részvételét a nagy hazai megmozdulásokban. Kifogásolják, hogy egy-egy versciklusa megjelenését sorsdöntő történelmi események váltották ki.

Alecsandri nyiltan „megütközik" e nézetekkel. Harcos, költőhonpolgár magatartásának egyik legszebb példája ez a bátor kiállás.

Irói dicsősége teljében irja meg hires történeti drámáját, a **Despot Vodă**-t, majd a **Blanduzia kutját** és az **Ovidiust.** Szinpadi müveinek sajátos szellemét bizonyitja az a tény, hogy e darabok évtizedek óta szerepelnek a szinhazak müsorán és meghatározták a román drámairás fejlődésének utját.

Szépprózája, elsősorban utleirásai, realista elbeszélései, igazmondó szatirája révén értékes.

Eminescu halála után alig egy évvel, 1890-ben hunyja le örökre szemét Vasile Alecsandri, aki népe vágyainak, bánatának, harci kivalóságainak volt szinte félévszázadon át legnépszerübb lantosa.

Életmüve 150 év távlatából is éppen az emlitett müvészi tartalmi értékek révén töretlenül friss, s nemzedékek számára mutatott és mutat példát arra, mit jelent népedet szolgálni, érte kiállani, sorsát sorsodnak tekinteni.

Vasile Alecsandri születésének másfélszázados évfordulóján felidézni munkásságát nemcsak hálás feladat, hanem haladó hagyományaink ápolásának kötelessége is.

PUSKEL PÉTER

SZEMELVÉNYEK

D. BOLINTINEANU:

„... 1845 táján uj pezsdülés támadt a költészetben. Moldvából jött. A költő Alecsandri formalgatta már meghitt hangulatu verseit, melyekhez még a Szajna partján fogott hozzá, ahol egy időben nevelkedett. Hazájába visszatérve, dalaiba beleöntötte Moldva érzésvilágát és nyelvét. Hirnevét a román népdaloknak köszönheti. E népdalok viszont neki, az ő tehetségének uj fényüket, valamint azt, hogy megmenekedtek az idők romboló hatalmától, és érdemüknek megfelelő helyre kerültek.

Költészetünk ekkor lett románná..."

★

BĂGYAI (IONIȚĂ BĂDESCU):

„... Mily népszerü névre tett szert Alecsandri, bizonyitja az „édes költő" elnevezés, mellyel kortársai fölruházták, már pályája kezdetén".

★

ALEXANDRU VLAHUȚĂ:

„Valamennyi irónk közül ő maradt a néphez legközelebb szivével, gondolkodásával, tiszta, meleg, mesterkéletlenül szép nyelvezetével. Szerencsés csillagzat alatt született. Mircestiben, a szabad természet ölén, a mezők friss levegőjén, az elragadó erdős lankákon nevelkedett. Már kezdetben elvarázsolta szivét dojnáinak szépsége. Szeme tágra nyilt, mint az álomlátóké, a természet csodálatos ékességei láttán. Derüs kelke szomjasan szürcsölt a költészet igazi forrásából. S amikor később költői hivatásérzete dalolni ösztökélte — a legelső versek, melyek ajkáról szárnyra keltek, az ősi dojna mértékének és ritmusának voltak a gyermekei. Mindez világosan megjelölte további utját. Költői alkotásai minden idők számára a román nép bárdjává avatják őt.

Sok hur rezdül meg a mircești-i költő mesteri kezének érintésére. De az a hang, amely valamennyi között a leghangosabban és a legtisztábban szólalt meg, s amely főképpen minden verséből kicsendül: a hazaszeretet hangja".

★

BITAY ÁRPÁD:

„... Született költő volt, akinek lirája nem mozgat rendkivüli érzelmeket, de kedves, gyöngéd és finom. Harmonikus lelkéből fakadó lirai, epikai költeményei uj szépségekkel gazdagitották népe fejlődő irodalmát.

Lirájának a szerelem és a honszeretet a leggyakoribb forrása.

Alecsandri egy másik igen nagy érdeme, hogy a népköltészet kincseit észrevette, összegyüjtötte s belőlük ihletet meritett".

★

VICTOR EFTIMIU:

„... Vasile Alecsandri — Puskinhoz hasonlóan — falusi emberek között töltötte gyermekkorát, akik történeteket és meséket mondottak neki, megtanitották őt régi népénekekre és betyárdalokra, s bevezették a mesék csodás világába. Általuk eljutott az ősi nyelvnek ahhoz a kristálytiszta forrásához, amelyet nem zavartak meg divatos nyelvelméletek, görög és török hatások s főképpen humoros latinizmusok és nevetséges franciáskodások, melyekkel később ő maga is erélyesen szembeszállt.

A folklór-kincsek nemcsak költői nyelvezetét gazdagitották, de ösztönzően hatottak alkotó tevékenységére is. A népi regék kimerithetetlen kincsesbányája segitségére volt abban, hogy — a népénekek tiszta, folyamatos strófáiban — megirhassa saját balladáit és megajándékozhasson bennünket azzal a nemzeti vagyont képviselő költészettel, melyet a szalonok akkori közönsége lebecsüléssel kunyhó-költészetnek nevezett".

★

PERPESSICIUS:

„Alecsandri természetesen nem tekinthető annak a szó mindennapi értelmében vett folklóristának, aki számára a népi szöveg szigoru tiszteletben tartása egyike az áthághatatlan törvényeknek. Ám a szépség, a mértéktartás és az összhang iránti érzékével lesimitotta az érdességeket, tökéletesitette a körvonalakat, s a fénytelen szemet szikrázó kristálylapokkal rendelkező, s mindenki csodálatát kiváltó gyémánttá csiszolta"

V. Alecsandri és városunk

1878-ban, V. Alecsandri. A latin faj éneke cimü költeményével, a Montpellierben rendezett költői versenyen, első dijat — és ezzel — európai hirnevet nyert. Életmüvét valamennyi európai irodalomban méltatták. Sikere és dicsősége arra lelkesitették aradi olvasóit és tisztelőit, hogy levéllel keressék fel. Ion Breazu, irodalomtörténész, igen jelentősnek nevezi az aradiak levelét. Az 1878. junius 8-ról keltezett, a kor szónokias lendületét követő levél, elragadtatott szavakkal méltatja a nagyszerü diadalt. „Te voltál a legnagyobb költői verseny legderekasabb dalosa" — mondja a levél. „A latin népek lelkét is meghóditottad, ahogy a magad népének szivét, már régen elbüvölted" — folytatják a lelkes aradiak. „Dicső dalnoka a dicső latin népeknek, uj győzelmet arattál hős nemzetednek!" — olvashatjuk az emfátikus sorokban.

A levél szövegét — először — Emilia Tallier tette közzé tudományosan.

Érdekes, hogy a nagy költő — meghatottan a nagy szeretettől — ugyancsak 8-i keltetel, válaszolt aradi tisztelőinek.

Aradi tisztelői közül többen személyesen is megismerkedtek eszményképükkel, mert Alecsandri kétszer is járt Herkulesfürdőn és Mehádián. Ismeretes, hogy az Aradot felkereső neves szinész, Matei Millo, társulatával előadta A falu piócái cimü Alecsandri-darabot is. A kor hatóságai magyarázatot kértek a szinigazgatótól, hogy kiket is tart „piócák"-nak. Millo társulatának repertóriumában egyébként egész sereg Alecsandri-vigjáték is szerepelt.

Mindebből láthatjuk, hogy a személyes kapcsolatokon kivül, a nagy klasszikus aradi vonatkozásai és müveinek utóélete, jelentős momentuma városunk irodalmi multjának.

FICZAY DÉNES

Vasile Alecsandri

Strófák egy falon

Életem friss tavaszára fagyát a vég lehelte,
És hervadtan lepergett minden virága már.
De jobban fél az ember, fájóbb a teste-lelke,
Ha idegenben vár rá magányos bus halál

Mintha zavart köd ülne a fájó bena agyra,
Sötétlő felleg járna nehéz fejem felett,
Elhalna minden érzés, lélegzetem kihagyna
S fagynának bus szivemben nehéz jégtengerek

Ó, mennyei vigasz, te, haza mnak drága képe,
Tüzd el felőlem immár e kint-hozó ködöt.
Hadd lássam ujra fényed, keljek életre végre,
S ha csak neved kimondtam, hullhasson rám a rög!

Prinkipo-sziget, 1845. **SZEMLÉR FERENC fordítása**

Tájékoztató

Szerkesztette: SZABÓ JÁNOS

1971
Július
21
Szerda

Napkelte 4.50, napnyugta 19.53 órakor. Az évből eltelt 202 nap, hátra van még 163.

■ 1899-ben született Ernest Hamingway.

■ 1945-ben hunyt el Paul Valéry.

Ma délután órakor, a Barátság Házában (Köztársaság utja 78 szám, I. emelet) Kovách Géza tanár „A szocialista államrend" cimmel tart előadást.

A CEC KÖZPONT, a Román Rádió-Televizió Társaság és az Országos Pionirtanács augusztus 30—szeptember 13 között pionirstafétát rendez a II. országos pionirkonferencia köszöntésére. A stafetán, mely tulajdonképpen igen változatos kör-kirandulásnak igérkezik, 200 pionir vesz részt (egy megyéből átlagban 5 gyermek) s a költségeket teljes egészében a CEC viseli.

filmek

DACIA: Egy virág, két kertész (9.30, 13, 16.30, 20).
MUREȘUL: Mexikó '70 (10, 12, 14.15, 16.15, 18.30, 20.30). Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.
STUDIÓ: Még egyszer a szerelemről (10, 12, 15, 17, 19, 21). Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben A makrancos hölgy.
IFJUSÁG: Dr. Homer öccse (11, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén 20.45 órakor a kerthelyiségben
VICTORIA: Jelek az uton (11, 15, 17, 19).
CFR (Gradiște): Nguyen Van Troi vietnami hős (17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): Teljes sebességgel előre (18, 20)
PROGRESUL (Újarad): Az idő ablakai (18 20).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

LIPPA: A kezdet
PECSKA: A bamfieri-telep
BOROSJENŐ: A skorpió órája.
KISJENŐ: Via Mala
SZENTANNA: Pillanatnyi szabadság.
NAGYLAK: Dr Mabuse végrendelete.
KÜRTÖS: A betolakodó.
PANKOTA: Egy olasz Amerikában.
VILÁGOS: Lányok köztársasága.
BOROSSEBES: A sierrai ember.
KÖRÖSBÖKÉNY: Idő az életre.
VINGA: Patricia és a zene.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, julius 21-én változó idő felhős égbolttal. Helyi eső lehetséges. Mérsékelt nyugati, északnyugati szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12—17, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 22—28 fok.

Várható időjárás julius 22-én és 23-án: továbbra is változó idő felhős égbolttal és helyi esővel. A hőmérséklet emelkedik.

Olvasd és terjeszd a Vörös Lobogót!

Postaláda

OROSZ ISTVÁN, ARAD. Azt irja levelében, szigorubban kellene fellépni azok ellen, akik nem tartják be a közlekedési szabályokat. Javaslatára felhivtuk a milicia felügyelőség figyelmét.

Z. G., ARAD. Levelében a hulladékfa eladásakor tapasztalható nem éppen örvendetes jelenségeket teszi szóvá. Üzenjük: foglalkozunk a kérdéssel s igen valószinü, hogy cikket irunk róla.

DÖRNER IRÉN, SZAPARLIGET. Az érvényben lévő szabályzat értelmében az olyan termelőszövetkezeti tagnak, akinek a háza körüli földje meghaladja a 800 négyzetmétert, annak a többletterületet hozzászámitják a termelőszövetkezettől járó, személyi használatra kiadott földterülethez.

Kérésére közöljük még, hogy részletes felvilágositást a Termelőszövetkezetek Arad Megyei Szövetsége adhat. (Arad, Köztársaság utja 71 szám).

DEUTSCH MARA, ARAD. Az aradi telefonközpont fogadóóráira vonatkozó és más észrevételeit rövidesen kivizsgáljuk, s az eredményről értesitjük.

Leltár miatt julius 19—22 között zárva lesz a Köztársaság utja 91 szám alatti festéküzlet. Addig az itt árusitott cikkeket a másik két szaküzletben kaphatják meg a vásárlók. (Avram Iancu téri, illetve a főuton a Podgoria villamosmegálló melletti üzletben).

televizió

SZERDA, JULIUS 21.

18.00 Enciklopédia gyermekeknek
18.25 A modern román nyelv.
18.40 Gazdasági szemle.
19.10 Pronoexpressz-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Híradó. Sport.
20.10 A Lengyel Televizió estje.
22.10 Anyersi képek.
22.50 Híradó.

Mai interjúnk

A nyári árleszállitásról

Tegnapi lapunkban rövid hirben beszámoltunk arról, hogy hétfőtől, julius 19-től kezdve, számos idénycikk árát 30 százalékkal leszállitották. Felkerestük az Ipari Cikkeket Árusító HKSZ igazgatóját, Bodea Gheorghe elvtársat, hogy részletesebb felvilágositást kérjünk ezzel kapcsolatban.

— Milyen arányu és meddig tart az árleszállitás?

— Szerintem igen jelentős az árleszállitás a nyári vásár során. A Belkereskedelmi Minisztérium utasitásai szerint az árleszállitás az idénycikkeknél 30 százalékig terjedhet. Mi valamennyi terméknél — mely a listán szerepel és üzleteinkben van — a maximumot, tehát 30 százalékot alkalmaztunk. A hozzávetőleges számitások szerint csupán a mi egységeinkben lévő árucikkeknél a lakosság közel 600 000 lejt takarit meg. De ez csak egy része az összegnek, hiszen ezenkivül a Nagykereskedelmi Vállalat is csökkentette a raktáraiban lévő idénycikkek árát, ugyszintén a fogyasztási szövetkezet a megyei egységeiben. A vásárlók számára előnyösnek tartom még, hogy hosszu ideig, augusztus 30-ig tart az olcsó nyári vásár.

— Milyen árucikkeknél alkalmazták az árleszállitást?

— Nehéz lenne felsorolni valamennyit. Általában a textiliáknál, gyapot- és selyemszötteseknél, egyes nyári, müanyagból készült lábbeliknél, a konfekcióáruknál, néhány divatcikknél (retikülök és kalapok), bizonyos harisnyáknál stb. A legnagyobb mértékben s a legtöbb terméknél csökkentettük az árat a készruhák, a női konfekciók, fürdőruhák stb. tekintetében. De 30 százalékkal olcsóbb lett valamennyi gyapotszőttesből készült rövidujju férfi ing is. (Kivéve a Tercot ingeket). Néhány nyári férfiruha, vászonnadrág, és fürdőruha ára szintén csökkent. Két példát említenék: a megyében a gyapot textiliáknál 80 árucikknél (ebből a mi egységeinkben körülbelül 40-nél), az ugynevezett fantáziamintás selymeknél a megyében 32 féle anyagnál (nálunk 25-nél) csökkent 30 százalékkal az eladási ár.

Lejegyezte: SZEMES JÁNOS

Nyitott szemmel

Sokba került az üres üveg

A Temesvári Épitő-Szerelő Vállalat 6-os számu aradi épitőtelepén dolgozik Grigoraș Constantin szerelő, Păstrăveni-i (Neamț megye) lakos. Az elmult szombaton felvette fizetését, egész délután ivott, vasárnap pedig két ujdonsült ismerősével a November 7 gyár melletti strandra ruccant ki — sörözni. Egyszerre — miért miért nem — kezdte földre szórni a nála lévő pénzt. Ivótársa felvette és visszagyömöszölte Grigoraș zsebébe, aki italos fejjel azt hitte, hogy meg akarja lopni. Felkapott egy üres sörösüveget és társa fején törte el, aki könnyebb sérülést szenvedett. A milicia a 153-as törvény alapján 2000 lejre büntette a magáról megfeledkezett fiatalembert.

Szinte hihetetlen

az a nagyfoku felelőtlenség, amelynek eredményeként Dumitrean Gavrilă balesetet szenvedett. Hét éve dolgozik mint segédmunkás a Combustibilul Vállalat fatelepein. Legutóbb az 5-ös számu fatelepen dolgozott egy igen modern, minden védelmi berendezéssel ellátott favágógép mellett. Dumitrean Gavrilă „kereste a bajt", ugyanis a gép müködése közben benyult a fürészpor eltávolitására szolgáló csőbe, hogy kitisztitsa azt, ekkor a fürészlap levágta balkezének három ujját.

Akadályverseny-pálya?

A forgalom növekedése közérdeket szolgál. De mit szóljunk ahhoz, amit például a Dornei utcában tapasztaltunk? A 11 szám alatt található ház előtt — parkolásra ki nem jelölt helyen! — kocsik állnak szinte állandóan, gátolják a forgalmat.

Porzik, porzik az aradi utca

A Turdei utcában és környékén naponta mintegy 100—120 jövő-menő, homokot és más épitkezési anyagot szállitó teherautót számlálhatunk meg. Emiatt viszont óriási a por és nyilván nemcsak a lakásokra, butorokra telepszik le. Kérdezzük az Aradi Községgazdálkodási Vállalattól: nem lehetne föllocsolni az ilyen utakat naponta egyszer-kétszer?

Az Aradi Szerszámgépgyár

alkalmaz

— ESZTERGÁLYOSOKAT
— MARÓSOKAT
— KÖSZÖRÜSÖKET
— DARUKEZELŐKET

Julius 30-án versenyvizsgát hirdet az alábbi szakmákban a mesteri állások betöltésére:

— GÉPI FÉMFORGÁCSOLÁSHOZ
— LAKATOSMÜVELETEKHEZ

Feltételek az 1061/1959 MTH értelmében. Részletes tájékoztatást az üzem személyzeti osztályán adnak.

(612)

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító és Szerelő Üzem
Steagului utca 1. szám

alkalmaz

— jogtanácsost
— épitészmérnököt (épitőtelep vezetőnek)
— gépészmérnököt, az épitő-szerelő részleg vezetőjeként
— mérnököt a termelési osztály élére
— könyvelőt (I. osztályu)

Felvételi feltételek a 914/1968. számu MTH értelmében.

Ezenkivül alkalmaznak:

— esztergályosokat
— marósokat, köszörüsöket
— szerszámkészitő lakatosokat
— karbantartó lakatosokat
— szerelő lakatosokat
— kazánkovácsokat
— hegesztőket

Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt, telefon 1-61-90 belső szám 10. (608)

Az ellenőrző brigáddal a közétkeztetési egységekben

(Folytatás az 1. oldalról)

me elsősorban a higiéniai-egészségügyi vonatkozásokra összpontosult, ezen a téren ugyanis több egységben jócskán akad még tennivaló. Így például a gyoroki menedékházban, a Calul Bălan büfében, a szabadhelyi, kürtösi, pécskai büfékben az élelmiszereket és félkész készítményeket nem tárolják megfelelő feltételek között. Ugyanez a helyzet a borossebesi vendéglőben, Menyháza-fürdőn, sőt mi több, az aradi Astoria vendéglőben is. Ez utóbbi munkaközösségét már nem egyszer marasztalták el és sujtották pénzbüntetéssel ilyen kihágások miatt. (A brigád ellenőrzése előtt is már 50 büntetéssel és 25 figyelmeztetéssel, valamint munkaszerződés felbontással sujtottak egyes itt dolgozókat). Ennek ellenére a helyzet nem igen változott és az ellenőrzés alkalmával is mintegy husz 500 és 1000 lej közötti büntetést kellett kiróni. Talán ez majd hozzásegíti az itt dolgozókat ahhoz, hogy változtassanak eddigi magatartásukon.

Más helyeken is számos anomáliával találkozott a brigád. A kürtösi vasuti komplexum büféjét nemrég renoválták, a poharakat mégis piszkos edényben mosták. Ugyanígy teljesen meg nem felelőnek találta a bizottság az aradi állomáson működő lángossütöde egészségügyi helyzetét, melynek működését éppen ezért mindaddig felfüggesztették, amig nem biztositanak itt megfelelő közegészségügyi körülményeket. Felháborítónak találtuk ezzel kapcsolatban a büfé felelősének, Táutu elvtársnőnek a mentegetőzését, hogy „majd intézkedünk!" Megjegyzendő bennünket, hogy Părăuan Cornel elvtárs, a Közélelmezési Tröszt igazgatója mit sem tudott ennek a „laboratóriumnak" a létezéséről.

Ugyancsak az időleges felgüggesztés sorsára jutott a lippai strand büféje, mely ugyan látszatra tetszetős, mely mögött azonban egy kiszárithatatlan mocsár terül el és igy állandó fertőzési gócot képez. Egyes közétkeztetési egységek (a kürtösi cukrászda, az Astoria vendéglő mellett és Vingán működő laboratóriumok, valamint az aradi 115-ös számu egység) működésének időleges felfüggesztése arra utal, hogy az egészségügyi ellenőrző szervek sem teljesitették mind kötelességüket és ezzel megkönnyitették az ilyen helyzet kialakulását és fenntartását. Vajon feltétlenül külön ellenőrző kollektivára volt-e szükség ahhoz, hogy felfedezzék: a menyházai szódatöltő-állomáson az üvegeket rozsdás kupakkal zárják, hogy a gyoroki menedékházban a csapokból állandóan folyik a viz és tönkreteszi a parkettet stb. A megfelelő, állandó ellenőrzés hiányának is tulajdonitható, hogy egyes közélelmezési alkalmazottak — semmibe véve az állam és a fogyasztók érdekeit — egyszerüen kényük-kedvükre dolgoznak. Ezért fordulhatnak elő olyan esetek, hogy az ellenőrzés befejeztével egyesek megkönnyebülten lélegeztek fel, és minden maradt a régiben. Ezzel kapcsolatban sokatmondó példa a gyoroki menedékház felelősének, Demian Tomának a magatartása, aki a kisujját sem mozgatja meg azért, hogy betartsa a menedékházban észlelt rendellenességek felszámolására megjelölt határidőt. (Zárójelben megjegyezzük: nem értjük, miért nevezték ki Demian Tomat esztergályost felelősnek ebbe a menedékházba? Ugy véljük, az illetékes szerveknek meg kell oldaniok ezt a kérdést). A batucai sátortábort is ismételten felkerestük, hogy meggyőződjünk arról, miként számolták fel a bizottság által feltárt hiányosságokat. Sajnos, itt is azt kellett megállapitanunk, hogy az utasitásokat a felelős nem igen alkalmazta.

Más természetü észrevételei is voltak a brigádnak. Igy például joggal kifogásolták, hogy egyes egységek (aradi vasutállomás vendéglője, a Grădinarilor, Someşul büfé, a kürtösi vasuti komplexum büféje, a Caraiman vendéglő) étlapján nem igen szerepelnek jellegzetesen nyári ételek, főzelék-készitmények. Ilyen szempontból feltétlenül el kell terjeszteni egyes vendéglők — Zărand, Mureş, Astoria — azon törekvését, hogy változatos ételféleségeket szolgáljanak fel. Helyes lenne tapasztalatcseréket, megbeszéléseket szervezni ilyen irányban.

Egy másik kérdés-komplexum, amire az ellenőrző csoport felfigyelt, az a tény, hogy bizonyos vidéki egységek ellátása igen észszerütlenül folyik és ezáltal nemcsak sok a felesleges kiadás, de romlik az ételek minősége is. Ime néhány példa. A gyoroki menedékházat a 140 kilométer távolságra lévő Menyházáról látják el, noha Lippa és Arad jóval közelebb lenne. A kürtösi cukrászdának Temesvárról (!) szállitanak süteményeket és nem Aradról. Az Aradtól 3 kilométer távolságra lévő Horia, a 60 kilométernyire fekvő Borosjenőből szerzi be süteményszükségletét!

A közvagyon iránti teljes közömbösséggel találkoztunk a nemrég renovált csálai kertvendéglőben, ahol teljes rendetlenség, gondozatlanság képe fogadott. Itt azt az elképesztő választ kaptuk hogy: „leromboljuk az egészet, mert éjszaka mindent ellophatnak". Vajon ezt tavasszal nem tudták, amikor nem is kis összeget költöttek a vendéglő rendbehozására?

A turista — jogosan — elvárja, hogy pénzéért mindenütt megfelelő körülmények fogadjak. Általában ez igy is van. Sajnos, akad néhány kivétel is.

A fentiekben nem térhettünk ki az ellenőrző csoport valamennyi, terepen szerzett tapasztalatára. Természetesen a tapasztalt hiányosságok haladéktalan felszámolására megadták a szükséges utmutatásokat, elrendelték az érintett egységek jobb ellátását, az étrendek változatosabbá tételét, a szükséges jég és hüsitő biztositását, időlegesen bezártak egyes egységeket és büntetésekkel sujtották a vétkeseket.

A továbbiakba is minden erőfeszitést meg kell tenni azért, hogy mindenütt a kivánt szinvonalra emeljük megyénk közétkeztetését. Erre megvan minden objektiv lehetőség. Most már csak e szektor dolgozóin — az igazgatóktól kezdve a felszolgálókig — mulik, hogy ezeket a lehetőségeket teljes mértékben ki is használják.

LÁNYOKNAK, ASSZONYOKNAK

Idényóvodák tapasztalataiból

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekre háruló feladatok megoldásából jelentős részt vállalnak a falusi asszonyok is. S hogy zavartalanul dolgozhassanak nyáron, a mezőgazdasági munkák dandárján, kisgyermekeik számára megyeszerte gondoskodtak a nyári napközi otthonok megszervezéséről.

Felelősségérzet a gyermekek iránt

Májusban és juniusban nyiltak meg az idényóvodák megyénkben. Sok falusi édesanya munkaeredményének alakulására van jó hatással az, hogy gyermekét biztos fedél alatt tudja, szakavatott nevelő vigyáz rá, rendszeres, izletes táplálékot biztositanak számukra. Az mtsz-ek vezetőségeinek több gondot jelent az idényóvodák fenntartása, de a tapasztalatok bebizonyitották, hogy mindenképpen megéri az anyagi ráfordität, hiszen a falusi asszonyok részvétele a termelő munkában elengedhetetlen. Megyénk 121 helysége közül, ahol az Oktatásügyi Minisztériumhoz tartozó óvoda van, 64 helységben nyári meghosszabbitott program szerint, napközikent müködik. Az óvodák számára szükséges anyagi alap biztositását az mtsz-ek vállalták. Legtöbb helyen felelősségérzettel foglalkoznak a kérdéssel, a gazdaság érdekeinek tekintik ezt is. Ilyen vonatkozásban követésre méltó példaként említjük a macsai, szentmártoni, kisiratosi, szentannai, iratosi, tornyai, zimándi, vingai, simándi stb. mtsz-eket. Érthetetlen viszont a pankotai, sebesi, zádorlaki, borzovai mtsz-ek álláspontja, ahol még mostanig sem oldották meg az idényóvodák működésének kérdését.

Gondok — tennivalók

Természetesen gondot jelent az, hogy egész nyáron át biztositsák a gyermekek egész napos ott tartózkodását, az alvást, a napi háromszori kalóriadus étkezést. Az mtsz-ek magukra vállalták ezt a gondot. A szövetkezeti tagság sorából kerültek ki a gondozónők, a jó gazdasszonyok köréből a szakácsnők. Játék, tiszta ágynemü, kellemes környezet fogadja az apróságokat. A szülők nyugodtan dolgoznak, biztonságban vannak a falusi kisgyermekek is.

Az óvodák megnyitása óta végzett ellenőrzések során — a Megyei Nőbizottság bürójában e kérdésért Băbeanu Ortanza mérnöknő, alelnök felel — bebizonyosodott, hogy a legtöbb helyen komolyan vették a gyermekekről való gondoskodást, nem tekintik tehernek, többletfeladatnak, hanem kötelességnek. Sajnos, ezzel ellentétes tapasztalatok is vannak. Sürgős intézkedésre van itt is szükség. Kifogásokkal nem lehet megoldani a kérdést. A nőbizottságok feladata oda hatni, hogy minden községben, faluban megoldják az édesanyák e nyári gondját. Továbbra is nagy figyelmet kell forditani az ellátásra, a változatos étrend összeállitására. Sokat tehetnek a nőbizottságok a gyermekek gondozásában is. Állandó munkajukkal az egészségügyi, pedagógiai szempontok figyelembe vételével eredményes munkát végezhetnek.

CRIŞAN ELENA,
a Megyei Nőbizottság bürójának tagja

Aratni nem lehet, mozgósítsunk minden erőgépet...

(Folytatás az 1. oldalról)

munkaerő kérdése? Ugyszólván minden szövetkezetben van olyan ember, aki traktorvezetői képesitéssel rendelkezik. Miért nem ültették őket kormánykerék mellé, hogy ezáltal megteremthessék a második, esetleg a meghosszabbitott müszakot? Varsándon, Iratoson, Nagyvarjason és más gazdaságokban például, igy jártak el.

Általában az a helyzet, hogy ott, ahol körültekintéssel szervezték meg a munkát és alaposan kihasználták a gépek teljesitőképességét, a földterületek felszabaditása, szántása lépést tart az aratással. Pedig nem csekély területekről van szó. Nincs, vagy nagyon kevés az eltérés a felszabaditott és felszántott területek között a nagylaki Victoria, a pécskai Timpuri Noi és Steagul roşu, a sajtényi, a bokszegi és a komlósi gazdaságokban. Pedig valamennyi esetben 200, 400, sőt 600 hektárnyi területekről beszélhetünk.

Sajnos, éppen az ellenkezője tapasztalható Szabadhelyen, ahol a 330 hektár szalmától felszabaditott területből 75-öt, Kislakán, ahol 110-ből 10-et, Kisjenőn, ahol 170-ből 70-et és Zabrányban, ahol 200-ból 106-ot szántottak fel julius 19-e estig, annak ellenére, hogy az utóbbi napokban nagyszerü feltételek voltak és vannak a szántásra.

Esős vasárnapra ébredtünk, azóta is állandóan szemerkél, cseperég. A csapadék mennyisége megyeszerte meghaladta a négyzetméterenkénti 16 litert, helyenként pedig a 23 litert is. Akadnak termelőszövetkezetek, amelyekben ezt a kedvező körülményt alaposan kihasználják. Ságon például, minden rendelkezésre álló traktor barázdát hasit. Majláton viszont hétfőn egész nap kétközben álltak a gépesitők: arassanak-e vagy szántsanak inkább? Végül is mindkét müveletről lemondtak: az aratásról azért, mert puha volt a buza szalmája, a szántásról pedig azért, mert „hátha megszikkad" a gabona. Hiába vártak, még az eső is megeredt. Szántani lehetett volna, hiszen 415 hektár területen akadálytalanul dolgozhatna a több mint 20 traktor. Helytelen, mondhatnók elitélendő Szőke Mihálynak, a helybeli gépesitési alegység vezetőjének magatartása, aki arra hivatkozik, hogy nem kapott utasitást a gazdaság vezetőségétől, mihez is kezdjen a traktorokkal. Másrészt nem egyszer bebizonyosodott, hogy Szőke Lajos elnök és Lucaciu Ioan főmérnök határozott utasitása ellenére más, pillanatnyilag ésszerütlen müveletekhez fogtak a traktorosok és éppen az alegység vezetőjének intézkedésére!

Soha megfelelőbb időjárási feltételek nem voltak a szántásra, másodvetésre, mint ezekben a napokban. A természeti adottságok kedvezőek és 5537 hektár szabad terület vár szántásra, vetésre megyénk termelőszövetkezeteiben. Lelkiismeretlenség lenne elmulasztani a megfelelő pillanatot!

A Cukorgyárban

EGY HÓNAP MÚLVA MELEGPRÓBA

A hatalmas üzemcsarnok belsejét meszelik-festik. Megkezdődött a kazánok, csővezetékek nyomáspróbája. Lassan bekövetkezik a legnagyobb forróság, mozgás és feszültség pillanata, amelyet ugy neveznek a cukorgyáriak, melegpróba. Egy hónap van még addig.

— Minden remont időszaknak megvan a maga saját szerü munkálata is — mondja Wolf Gusztáv főmérnök. Tavaly, a répával telt gépkocsik gépi kiüritését oldottuk meg, idén pedig egy 80 méter hosszu alagutat épitettünk a csomagoló és a készanyagraktár között, melynek belsejében futószalag szállitja majd a százkilós zsákokat. Jövőre talán egy szennyvizszürő állomást épitünk.

— Öreg a gyár, bizonyára a megujitások is szükségesek.

— Valóban. Ebben az évben a kénező állomást épitettük ujjá. Két uj kemencét szereltünk fel a régiek helyétől távol. Azok ugyanis az üzemcsarnoknak olyan részében voltak, ahonnan a gáz könnyen bekerült a szakmunkások közvetlen közelébe. A mészoltó állomást is korszerüsitettük. Uj szivattyukkal láttuk el és az eddigi központi meghajtás helyett saját villanymotort kapott a kavaró, szeparáló, homokszürő berendezés. Előnye, hogy az egyik meghibásodása nem kényszeriti veszteglésre a többit is.

— Laikus számára, a szakember aprólékos magyarázata után még kevésbé világos a répa cukorrá való feldolgozásának bonyolult folyamata. Egy dolog azonban világos, mégpedig az, hogy igen hosszu ez az ut.

— Ha a sok vezetékre célozz, elmondhatom, hogy remont alatt több mint 5 kilométer hosszuságu csőrendszert cserélünk ki. S még valami: a csövek szine sem véletlenszerü. Hideg folyadékot a kék szinü szállit, forrót a piros és gázt a sárga. Más szinek és árnyalatok is vannak még a sokféle vezeték megkülönböztetésére.

— A nagyjavitás alkalmával, az emlitetteken kivül végeztek-e még valamilyen különleges munkálatot?

— Igen. Tiz év után most először takaritottuk ki a gyár három, egyenként 80—120 vagon befogadó képességü melaszos tartályát. 60—80 centiméter vastag cukorlerakódást kellett lemosnunk falaikról.

Az óriási üzemcsarnokban felcsillan még a hegesztőpisztoly lángja és kalapácsütések is visszhangzanak. De a legtöbb alkatrész helyére került már és a berendezések nagy része megfiatalitva csillog. A főmérnök bizakodva tekint az uj termelési időszak elé.

— „Megeszi" majd ez a gyár az ezer tonna répát naponta. Sokszor bebizonyitotta már, hogy öreg gyár, nem vén gyár.

FEKETE GÉZA

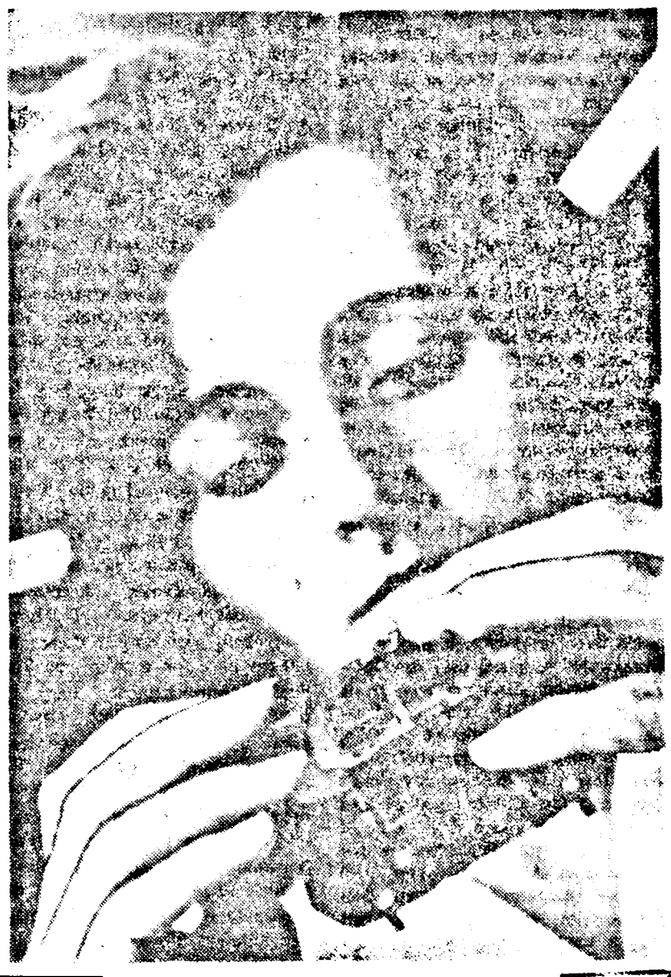

Popăţ Rozalia szakértelemmel állitja be az óra anker villaját.

Téves nézet

Hiábavaló próbálkozás egy elfogult édesanyának tanácsot adni. Szülői mivoltának teljes tudatában védené jogát: senki sem szólhat bele, hogy mit teszek a gyermekemmel, otthon tartom-e vagy dolgozni küldöm az általános iskola elvégzése után, továbbtanulásra beszélem rá, kimélem attól, hogy tovább iskolapadban üljön.

Kétségtelenül, a szülők joga és kötelessége elrendezni gyermekük jövőjét. Iparkodik is minden szülő idejében, jó szakma felé irányitani, vagy a továbbtanulás kilátásairól felvilágositani gyermekét. Sajnos, lányos szülők esetében gyakori az olyan nézet, édesanyák vallják, olyanok pedig, akik maguk is dolgos munkáséveket tudnak a hátuk mögött: maradjon mellettem a lány, megtanul főzni, a háztartást vezetni. Van miből megélnie, ráér, dolgozhat még eleget.

A napokban hallottam. Tizenkilenc éves fiatal lány kimaradt az egyik munkahelyről a számára előnytelen müszakváltoztatás miatt. Egy ideig otthon téblábolt, majd a Konfekciógyárba akart elhelyezkedni. Már-már sikerült is, de amikor meghallotta, hogy öt évre kötik meg a szerződést, otthon maradt.

Szülei eltürik, elnézik, hogy haszontalanul töltse idejét. „Szegénykém, hadd pihenjen csak" — mondja a mama. A kérdésre, miért nem küldi dolgozni: „csak nem köti le magát öt évre?!" — hangzik a tiltakozó válasz.

Szigorral, megfelelő társadalmi felelősségérzettel kellene fellépni minden ilyen szülővel szemben. Tulzott engedékenységével, vélt kiméletével árt a gyermekének. Lusta, élősködő fiatalt nevel. Ilyenekre pedig nincs szüksége a társadalomnak.

cz. m.

Új pályázat

Népszerü volt a Dolgozó Nő tavalyi pályázata. A juniusi számban ujra induló Nevelünk, de hogyan vetélkedőnek most ismét az a célja, hogy minél több szülőt segitsen eligazodni a nevelés szép, de sokszor bizony nehezen járható utján. Az olvasók kérésére inditotta ujra a Dolgozó Nő az október 1-ig tartó versenyt. A helyes válaszokat a lap októberi számában közlik, novemberben eredményt hirdetnek. A nyerteseknek előfizetik a Dolgozó Nő folyóiratot egy fél évre.

Nagyobb figyelmet a gazdasági vezetőkáderek ideológiai oktatásának

(Folytatás az 1. oldalról)

melyet a pártkabinet szervezett, el kell ismernünk, hogy a kérdéseket nem tárgyaljuk elég határozottan, nem mélyitjük el eléggé a dialektikus és történelmi materializmus szellemében. Sőt, egyes aktivisták tevékenységét a szük professzionizmus, technicizmus jellemezte, s ez jelentősen leszükitette a felvetett kérdések megértését. Azt is meg kell mondanunk, hogy e tekintetben egyes pártszervezetek — mint például a vagongyári — is hibásak, nem követték nyomon a kommunisták jelenlétét, felkészülésüket, az ideológiai oktatás hatékonyságát —, sok esetben mindezt a pártkabinetre bizták.

Tekintettel arra a jelentős politikai felelősségre, mellyel a vezető káderek minden szinten, minden tevékenységi ágban rendelkeznek, az ideológiai oktatás középpontjában azoknak az uj kérdéseknek kell állniok, amelyek a szocialista épités folyamán megjelentek, előtérbe helyezve ezek mélyreható, következetes, dialektikus-materialista elemzését. Nicolae Ceauşescu elvtárs beszéde számos olyan kérdésre hivja fel a figyelmet, melyek az Arad municipiumi gazdasági élet vezető kádereinek ideológiai oktatásában is központi helyet kell hogy elfoglaljanak. Azokra a kérdésekre gondolok most, amelyek a gazdasági épitő munka során, mint például a felhalmozási és fogyasztási alap közötti viszony, az elosztás a szocializmusban, az értéktörvény és a gazdasági életben ható más törvények, s tovább folytathatjuk a párt vezető szerepével, az állam funkcióival, a szocialista demokrácia szélesitésével, a társadalmi méltányosság normáival, a nemzet szerepével és fejlődési távlataival kapcsolatos problémákkal, melyek mindegyike a mai élet által égetően felvetett kérdések, népünk szocialista előrehaladásának kérdései, melyek ismerete és elmélyitése elsőrendü feladata mindazoknak, akiket a párt gazdasági vezető szereppel bizott meg.

Tekintettel arra, hogy pártunk különleges hangsulyt fektet az emberre, szerepére, kezdeményezőkészségének kiaknázására a termelő munkában, szükséges, hogy a vezető káderek megismerkedjenek az ipari szociológia kérdéseivel. Az emberi kapcsolatok megfelelő irányitása, olyan légkör megteremtése, mely a munkatermelékenység növeléséhez vezet, s értékesiti mind az egyén, mind a közösség erejét — ime néhány feladat, amelyeket az igazgató bizottságoknak meg kell oldaniok. Ezért tartom szükségesnek, hogy a vezető káderek ideológiai oktatásának programjában munkaszociológiai, iparszociológiai kérdések is szerepeljenek.

Annak a programnak, amelyre utalok nyilt jellegünek kell lennie, olyannak, mely nyitva áll minden előtt, ami uj és amelynek ismerete szükséges, olyan programnak, melyet ki lehet egészíteni azokkal az elméleti és gyakorlati jelentőségü tézisekkel és gondolatokkal, melyeket az elkövetkező, jövőben megjelenő pártdokumentumok, Nicolae Ceauşescu elvtárs beszédei fognak tartalmazni.

Azok a világos ideológiai utmutatások, melyeket pártunk főtitkára adott a kommunisták, az összes dolgozók körében kifejtendő nevelő-munka tökéletesitése érdekében, komoly segitséget jelentenek számunkra, akik az ideológiai munka területén dolgozunk. Elhatározásunk, hogy javitani fogjuk munkánkat, s a jövőben nagyobb mértékben fogunk hozzájárulni ahhoz, hogy a kommunistákat, az összes munkaterületeken dolgozókat felvértezzük pártunk bölcs tudományos felfogásával.

A osztályú labdarúgó-bajnokság

I. FORDULÓ (augusztus 22): Rapid—UTA, SC Bákó—FC Argeş, Steagul roşu—Petrolul, Kolozsvári CFR—Dinamo, Politehnica—Kolozsvári Universitatea, Marosvásárhelyi ASA—Farul, Crişul—Jiul, Steaua—Craiovai Universitatea.

II. FORDULÓ (augusztus 29): Craiovai Universitatea—CFR, Dinamo—Steagul roşu, Jiul—ASA, Petrolul—Crişul, FC Argeş—Rapid, Kolozsvári Universitatea—SC Bákó, UTA—Steaua, Farul—Politehnica.

III. FORDULÓ (szeptember 5): Steagul roşu—FC Argeş, ASA—Kolozsvári Universitatea, Politehnica—Dinamo, Steaua—Farul, CFR—Jiul, Crişul—UTA, SC Bákó—Craiovai Universitatea, Rapid—Petrolul.

IV. FORDULÓ (szeptember 12): Petrolul—SC Bákó, Jiul—Steaua, UTA—ASA, FC Argeş—CFR, Craiovai Universitatea—Politehnica, Rapid— Dinamo, Farul—Steagul roşu, Kolozsvári Universitatea—Crişul.

V. FORDULÓ (szeptember 26): Crişul—ASA, Politehnica—Petrolul, Steaua—FC Argeş, Steagul roşu—Kolozsvári Universitatea, Jiul—UTA, SC Bákó—Farul, CFR—Rapid, Dinamo—Craiovai Universitatea.

VI. FORDULÓ (október 3): Steagul roşu—Jiul, Farul—Crişul, Kolozsvári Universitatea—Craiovai Universitatea, Rapid—SC Bákó, ASA—Dinamo, Petrolul—Steaua, FC Argeş—Politehnica, UTA—CFR.

VII. FORDULÓ (október 17): Dinamo—Kolozsvári Universitatea, Craiovai Universitatea—Rapid, CFR Politehnica, UTA—FC Argeş. Jiul—SC Bákó, Crişul—Steagul roşu, Steaua—ASA, Petrolul—Farul.

VIII. FORDULÓ (október 24): ASA—Craiovai Universitatea, Steagul roşu—UTA, FC Argeş—Petrolul, Politehnica—Jiul, Steaua—Rapid, CFR—Kolozsvári Universitatea, Farul—Dinamo, SC Bákó—Crişul.

IX. FORDULÓ (október 31): SC Bákó—Steaua, Crişul—CFR, Rapid Politehnica, ASA—Petrolul, Farul —Jiul, Dinamo—UTA, Kolozsvári Universitatea—FC Argeş, Craiovai Universitatea—Steagul roşu.

X. FORDULÓ (november 7): UTA—Farul, Steaua—Steagul roşu, CFR—ASA, Crişul—Rapid, Petrolul—Kolozsvári Universitatea, Craiovai Universitatea—FC Argeş, Jiul—Dinamo, Politehnica—SC Bákó.

XI. FORDULÓ (november 28): Rapid—Jiul, SC Bákó—CFR, Dinamo—Crişul, Petrolul—Craiovai Universitatea, Politehnica—Steaua, Steagul roşu—ASA, Kolozsvári Universitatea—UTA, FC Argeş—Farul.

XII. FORDULÓ (december 1): Crişul—Politehnica, UTA—Craiovai Universitatea, ASA—FC Argeş, Dinamo—Steaua, Farul—Rapid, CFR—Petrolul, Steagul roşu—SC Bákó, Jiul—Kolozsvári Universitatea.

XIII. FORDULÓ (december 5): Kolozsvári Universitatea—Farul, Rapid—ASA, Politehnica—Steagul roşu, Craiovai Universitatea—Crişul, Steaua—CFR, FC Argeş—Jiul, Petrolul—UTA, SC Bákó—Dinamo.

XIV. FORDULÓ (december 8): ASA—SC Bákó, Kolozsvári Universitatea—Steaua, Jiul—Craiovai Universitatea, Dinamo—Petrolul, UTA—Politehnica, Farul—CFR, Crişul—FC Argeş, Steagul roşu—Rapid.

XV. FORDULÓ (december 12): Craiovai Universitatea—Farul, CFR —Steagul roşu, Politehnica—ASA, Rapid—Kolozsvári Universitatea, Petrolul—Jiul, Steaua—Crişul, SC Bákó—UTA, FC Argeş—Dinamo.

Nicolae Ceauşescu elvtárs munkalátogatása Konstanca megyei mezőgazdasági termelő és kutató egységekben

(Folytatás az 1. oldalról)

Elbucsuzva a dolgozóktól, a pártfőtitkár gratulál jó eredményeikhez, ujabb sikereket kiván nekik a termelésben, tevékenységükben, magánéletükben.

Kiváló eredmények Casteluban

A munkalátogatás következő állomása a catelui nagy szövetkezeti sertéstenyésztő és -hizlaló komplexum.

A vendéglátók büszkén jelentik Ceauşescu elvtársnak munkájuk eredményeit, azt, hogy az 1969 júliusi találkozón adott indikáció valósággá vált: 11 környékbeli mezőgazdasági termelőszövetkezet egyesült erővel létrehozta a nagy jövedelmet hajtó korszerű állattenyésztő egységet. Saját forrásokból és előnyös állami hitelek segítségével a szövetkezetek jelentős építkezést valósítottak meg, értékes genetikai törzsállományt szereztek be, s alig egy évvel az akció kezdetétől a castelui sertéstenyésztő és -hizlaló komplexum kiváló eredményekkel jelentkezik. A vegső szakaszban a farm kapacitása 30 000 sertés lesz, 7 termelési csarnokot már üzembe helyeztek, további 7 befejezés előtt áll, s még idén ősszel bekapcsolódik a termelésbe. Az első farmokat alig egy évvel ezelőtt népesítették be, s a komplexum az idén már 3000, egyenként 100 kilós sertést szállíthat a tervezett 2300 helyett. Beszédes példája ez annak, hogy több szövetkezet erőfeszítéseinek egyesítésével nagy lehetőségek nyílnak meg korszerű, jövedelmező objektumok létrehozására. Ezt hangsulyozza B. Petrescu, a komplexum igazgatója, akárcsak Ion Păun, a társulás elnöke, aki egyidejűleg a Castelu községi mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke is. Konstanca megyében egyébként a pártvezetőség által kijelölt feladat végrehajtásának eredményeként ma 19 szövetkezetközi társulás működik.

A vendéglátók felkérik Nicolae Ceauşescu elvtársat, a többi vendéget, hogy előbb a fiaztatót tekintsék meg. Ramutatnak a modern sertéstenyésztés és -hizlalás módszereire, utalnak arra, menynyivel előnyösebb az ipari rendszerű állattenyésztés, a hagyományos módszerrel szemben. Az állattenyésztő farm szépen jövedelmez, például teljesíti a központi alap husellátására vonatkozó szerződésekből származó feladatait. A komplexum dolgozói a termelés gyarapításával egyidejűleg iparkodnak csökkenteni a hus önköltségi árát is.

A castelui komplexumban nevelt, a nagy fehér fajtából származó keresztezett sertés alkalmazkodik a legjobban az ország e vidékén uralkodó körülményekhez, ez szolgáltatja a legjobb eredményeket a hustermelés növelésében. A kialakuló vita során az állattenyésztési dolgozók jogosan bírálják az infravörös sugaru fütőberendezések rossz minőségü égőit.

Látogatása végén a főtitkár meleg szavakkal méltatja a szakemberek munkáját, hangsulyozza azonban, hogy még sok tartalék áll rendelkezésükre, s ezek hasznositása még jobb eredményekkel jár majd. A szakemberek vállalják, hogy teljes figyelmes szentelve mind a hizlalási, mind pedig a tenyésztési módszereknek, tökéletesiteni fogják az etetési technológiát azáltal, hogy kötséges takarmányok helyett a lehető legnagyobb mértékben fogják felhasználni a közvetlenül a földekről származó terményeket — tököt, takarmány-dinnyét, káposztát —, valamint száraztakarmányokat, elsősorban a szemeskukoricát.

A kutatás szoros kapcsolatban a termeléssel

A látogatás a Valul lui Traian-i öntözéses természtési kisérleti állomáson folytatódik.

E kutatóintézet tudományos dolgozóinak tevékenységét az egész országban ismerik, minthogy jó eredményeket értek el a gabona- és zöldségfélék termesztésében a dobrudzsai öntözéses müveles feltételei között. Dr. Petre Tomoroga mernök az állomás igazgatója és az állomás többi szakembere magyarázatokkal szolgál a legujabb eredményekkel kapcsolatosan. Elmondják, hogy gabonafélék, zöldségfélék és más növények u abb hibridjeit és fajtáit honositották meg. Sokatmondó kiállitás a mező kellős közepén: buzakévék és buzászsákok azokból a fajtákból, amelyek a legnagyobb hozamot adtak Dobrudzsa földjein. Ezek közül megemlitik az FD 26—67 fajtát, amelyet kukorica után termesztenek és amelynek hozama eléri a 4750 kilót hektaronként, vagy a már régebben ismert Rusalca és Bezostaia nevüeket.

A Lovrin 11 és 13 hozama 5560 és 6680 kiló között váltakozik hektaronként és arról tanuskodik, hogy ezek a fajták jól beválnak Dobrudzsában. A pártfőtitkár, az elért eredményeket értékelve ajánlja a kutatóknak, hogy törekedjenek az eredmények javitására, hozzanak létre még nagyobb hozamu, értékesebb uj fajtákat.

A továbbiakban a vendéglátók ismertetik eredményeiket egy uj, korai napraforgó termesztésében. Ennek tányérja nagy és egyenletes, szára alacsony, ami lehetővé teszi a növényápolási munka gépesitését, gazdag termések elérését, a másodvetést. Körülbelül 100 napos tenyészidő esetén az olajtartalom felül van az 50 százalékon, a magtermés eléri a körülbelül 1700 kilót hektaronként.

Dobrudzsa, az ország legsivárabb vidéke, emberemlékezet óta nélkülözte a burgonyát. Egyes tudósok odáig mentek, hogy értelmetlen próbálkozásnak tartották e növény termesztését a dobrudzsai sztyeppén. A Valul lui Traian állomás kutatói azonban tökéletesen megdöntötték ezt a felfogást, bebizonyitva, milyen szép eredmények érhetők el, ha a kutatás szorosan füződik az élethez, a nemzetgazdaság szükségleteihez. Dobrudzsa talaja nemcsak a termelésre bizonyult alkalmasnak, hanem a burgonya nemesitésére is. Találomra kiásva néhány fészket, különösen jól fejlett gumók kerültek napfényre. A Brassóból — közismert nagytermelő vidék — hozott vetőmag Dobrudzsa talajában egészen eredeti szintézist teremtett. Sőt a Valul lui Traian-i kutatóknak sikerült más megyékből odahozott burgonyafélékkel szemben sokkal jobbakat kitermeszteni, jelenthették a főtitkárnak: hamarosan elérik, hogy nagy mennyiségü dobrudzsai burgonyát ajánlhatnak fel helyi fogyasztásra, sőt más vidékekre is szállithatnak.

Ion Negruţ kutató, aki az állomáson a burgonyatermesztéssel foglalkozik, hangsulyozta ezzel kapcsolatban, hogy az egység el fogja látni vetőmaggal is a megyebeli mezőgazdasági állami vállalatokat, szövetkezeteket.

Nicolae Ceauşescu elvtárs megtatva a vállalást hozzáfüzi: nem elegendő kiterjeszteni a mezei burgonyatermesztést; igyekezni kell megoldást találni a gyümölcsösökben létező nagy területek felhasználására, burgonyát vetve a gyümölcsfaültetvények közé. A szakemberek a közeljövő munkaprogramjaként melegen felkarolják ezt a rendkivül értékes utmutatást.

Dobrudzsában hosszabb az ősz, a tenyészidő tovább tart, mint másutt az országban. Nagyok tehát a lehetőségek, hogy évente minden vetemény kétszer, sőt háromszor teremjen. A helyi szerveknek, az állomás kutatóinak figyelmébe ajánlják a szoros együttmüködést a szomszédos Tulcea megyei mezőgazdasági egységekkel — Dobrudzsa éghajlati és talaji egységet alkot —, hogy e feltételeknek megfelelő növényekkel bővitsék a megmüvelt területeket.

Az állomáson tett látogatás után a párt főtitkára értékesnek minősitette az egység kutatói által elért eredményeket, gratulált nekik és ujabb sikereket kivánt annak érdekében végzett munkájukhoz, hogy gyakorlatba ültessék a tudomány vivmányit.

A Tătaru falubeli mezőgazdasági termelőszövetkezet szántóföldjein

Az utóbbi napok kedvező időjárása lehetővé tette, hogy a szövetkezeti tagok afölötti örömét, hogy végezzék az árpa, a buza betakaritásával kapcsolatos összes munkákat, s hogy megkezdjék a másodvetést. A kombájnok megálltak néhány pillanatra. Az emberek nagy örömmel köszöntik Nicolae Ceauşescu elvtársat, a többi vendéget.

Manbi Irfan brigádos lelkes szavakkal fejezi ki a tătarui szövetkezeti tagok afölötti örömét, hogy körükben van a párt főtitkára.

A párt- és államvezetők érkezésekor jelen vannak Chirnogeni, Albeşti, Vilcele, Darabani, Comana és más szomszédos falvak és községek mezőgazdasági termelőszövetkezeteinek elnökei is.

Egy kukoricatábla szélén a párt főtitkára és a mezőgazdasági szövetkezetek elnökei között élénk párbeszédre kerül sor ezeknek az egységeknek az eredményeiről, fejlődési távlatairól. A szövetkezeti elnökök ismertetik a megvalósitásokat, de az illető egységekben még észlelhető fogyatékosságokat sem hallgatják el. Elmondják, hogy a szövetkezeteknek kitünő lehetőségeik vannak az állattenyésztésre, különösképpen a sertéshizlalásra és közlik, hogy milyen intézkedéseket tesznek ebben a tekintetben. Beszélnek arról, hogy pozitiv eredményeket érnek el a szövetkezeti közös akciókban az állattenyésztés fejlesztése, valamint a zöldségtermesztés és értékesitése terén egyaránt.

Nicolae Hudiţeanu, a Szocialista Munka Hőse, a comanai mezőgazdasasi termelőszövetkezet elnöke, Ion Mustaţă, a daraban-i mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke, Marin Mizea, a chirnogen-i mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke, Radu Chirţoiu, a vălcelei mezőgazdasagi termelőszövetkezet elnöke, Ştefan Gîrbăcea, a comanai mezőgazdasagi- gépesitési állomás igazgatója a tătarui összejövetelen értékes javaslatokat tett a megye mezőgazdasági egységei törekvéseinek javitására.

Nicolae Ceauşescu elvtárs közös akciókra hivja fel a figyelmet egyes termelési kérdések megoldására általában, az állattenyésztéssel kapcsolatos kérdések megoldására különösen. Egyesült erőfeszitéssel — hangoztatja a párt főtitkára — javitómühelyeket lehet és kell is létesiteni a mezőgazdaság-gépesitési részlegeken, hiszen a gépek kellő müködése egyike a termelési feladatok teljesitése lényegbevágó feltételeinek. Ne várjunk mindent az államtól. Nagyon sok értékes dolog oldható meg helyi erőforrásokkal, de több kezdeményezésre van szükség.

Ez az utmutatás osztatlan helyeslésre talál. A tătarui mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke hangsulyozza, mint ahogy a szövetkezeti elnököknek Nicolae Ceauşescu elvtárssal történt előző találkozóján megoldottak sok megoldhatatlannak tünő problémát, ugyanugy megoldást fognak találni a gép- és traktorjavitó-mühelyek müszaki felszerelésének kérdésére is. Szerszám akad bőven, épületeket is lehet emelni különösebb megerőltetés nélkül, a megyei iparral való együttmüködés pedig értékes segitséget jelent. A jelenlévő elnökök, a tătarui összes szövetkezeti tagok magukévá teszik ezeket az ötleteket.

Nicolae Ceauşescu elvtársnak, a kiséretében lévő többi párt- és államvezetőnek a dobrudzsai mezőgazdasági termelő- és kutatóintézetekben tett látogatása során ismét rendkivül lelkesen nyilvánult meg a mezőgazdasági dolgozóknak a párt, a főtitkár iránti szeretete és ragaszkodása. Nicolae Ceauşescu elvtársnak a mezőgazdaság fejlesztését szolgáló utmutatásai minden területen: nagyüzemi földmüvelés, állattenyésztés, zöldségtermesztés Konstanca megyében, nem csupán Dobrudzsa, hanem az egész ország mezőgazdasága szempontjából nagy jelentőségüek. Gyakorlati alkalmazásuk nyomán biztositva lesz nagy erőforrások hasznositása az állati és növényi termelés növelése érdekében, bővülnek a szövetkezetközi akciók, a tudományos kutatás harmonikusan egybefonódik a termeléssel, ami szocialista mezőgazdaságunk további fejlődésének kötelező követelménye.

A szántóföldek dolgozóinak szilárd elhatározása minden erőfeszitésükkel sikeresen teljesiteni a mezőgazdaságra, nemzetgazdaságunk e nagy jelentőségü szektorára irányuló nagy fontosságu feladatokat.

N. POPESCU-BOGDĂNEŞTI

MIRCEA S. IONESCU

Nagygyűlés Făcăeni községben a koreai nép harcával való szolidaritási hónap alkalmából

A Făcăeni községi (Ialomiţa megye) Prietenia româno-coreană mezőgazdasági termelőszövetkezetben kedd délután nagygyülést tartottak a koreai nép **harcával** való szolidaritási hónap **alkalmából**. Részt vettek a helyi párt- és állami szervek képviselői, nagyszámu szövetkezeti paraszt, tanerők és a község más dolgozói.

Ott volt Kang Jang Szap, a Koreai NDK bukaresti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

A nagygyülést Nicolae Gheorghe, a községi néptanács elnöke nyitotta meg.

Az ezután felszólaló Toma Dimache, a Prietenia româno-coreană mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke, többek között a következőket mondotta:

Amint azt szeretett vezetőnk, Nicolae Ceauşescu elvárs, az 1971 junius 14-i phenjani koreai-román baráti nagygyülésen hangoztatta, a népi Korea eredményei kifejezésre juttatják egy szabad és sorsának urává lett nép alkotó képességét, a szocialista rendszer felsőbbrendüségéről tanuskodnak, amelyben széles körüen megnyilvánulhat az összes dolgozók energiája és kezdeményezőkészsége. Ezek az eredmények annak a politikának a gyümölcsei, amely mozgósitja a nép erőit, hogy alkotó módon alkalmazzák a marxizmus-leninizmust az ország konkrét feltételeire; ezt a politikát juttatja következetesen érvényre a Koreai Munkapárt, élén Kim Il Szen elvtárssal. A szónok egyuttal kidomboritotta azokat a következetes erőfeszitéseket és ismételt javaslatokat, amelyeket a Koreai NDK tett, hogy békés, demokratikus uton, minden külső beavatkozás nélkül oldja meg az ország egyesitésének kérdését, hangsulyozva, hogy Románia támogatja a Koreai NDK Legfelsőbb Népi Gyülésének az ország békés ujraegyesitésére vonatkozó nyolc pontból álló programját és támogatja az a jogos követelést, hogy vonják ki az USA-csapatokat Dél-Koreából.

Ezután Kang Jang Szap, a Koreai NDK nagykövete emelkedett szólásra és egyebek között a következőket mondotta:

Románia támogatja a Koreai NDK Legfelsőbb Népi Gyülésének a Korea békés egyesitésére vonatkozó nyolc pontból álló programját, támogatja azt a jogos követelést, hogy vonják ki az amerikai imperializmus agresszor csapatait Dél-Koreából, hogy a koreai nép, minden külső beavatkozás nélkül maga dönthessen sorsa felől. Mindez erőteljes ösztönzést jelent népünk igazságos harcában.

A Nicolae Ceauşescu elvtárs által vezetett román párt- és kormányküldöttség nemrégi látogatásának hazánkban nagyfontosságu a pártjaink, országaink és népeink baráti és együttmüködési kapcsolatainak további erősödése és fejlődése szempontjából, s ugyanakkor értékes hozzájárulást jelent a szocialista országok összeforrottságának és a nemzetközi kommunista mozgalomnak az erősitéséhez.

Teljes meggyőződésünk, hogy a jövőben is a pártjaink, kormányaink és népeink között, Korea és Románia között meghonosodott baráti és együttmüködési kapcsolatok egyre jobban fognak erősödni és fejlődni a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján, a szocializmus ügyének győzelméért, az amerikai imperializmus ellen folytatott közös harcban.

A nagygyülés után a helybeli mükedvelő együttesek müsoros előadást tartottak.

NEMZETKÖZI ÉLET

Belgrád

Ma kezdődik a jog általi világbékéért folyó 5. világkonferencia

Ma kezdődik meg Belgrádban a jog általi világbékéért folyó 5. világkonferencia, amelyen több mint 2000 neves jogász vesz részt 79 országból, köztük Románia Szocialista Köztársaságból. Az értekezlet azt a célt tüzi maga elé, hogy hozzájáruljon az emberiség békére és nemzetközi biztonságra irányuló általános erőfeszitései jogi vonatkozásainak meghatározásához. A konferencia részvevői egyszersmind megvizsgálják a tengerviz szennyeződésének kérdését, valamint a komputereknek a törvényhozó tevékenységben való alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket.

Egyidejüleg sor kerül a birák harmadik világgyülésére.

A belgrádi konferencián jelen lesznek számos ország igazságügyminiszterei, valamint jeles jugoszláv és külföldi jogászok és birák. A jugoszláv fővárosba megérkezett Edward Hambro, az ENSZ-közgyülés elnöke, Earl Warren, az USA legfelsőbb biróságának volt elnöke, Rene Cassin, Franciaország Államtanácsának elnöke, a Nemzetközi Jogász Szövetség első elnöke, valamint más személyiségek. Hazánkból részt vesz Justin Grigoraş, a Legfelsőbb Törvényszék birája és dr. Constantin Stegăroiu professzor, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának levelező tagja.

Nicolae Ceauşescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke üzenetet intézett a jog általi világbékéért folyó 5. világkonferencia részvevőihez. (Az üzenet szövegét lapunk 1. oldalán közöljük).

Varsói tudósítás

VARSÓ. — Gheorghe Ciobanu, az Agerpres különtudósitója jelenti:

A háboru alatt csaknem teljesen elpusztitott Varsó, ahol 1945-ben csupán 150 ezer ember lakott fedél a feje fölött, olyan tüneményes gyorsasággal épült ujjá, hogy az önkéntelenül a saját hamvából ujjászülető legendabeli főnix madarat juttatja eszünkbe. Ma Lengyelország fővárosa a gazdasági és lakásviszonyok fejlődési követelményeinek mindenben megfelelő modern város.

Lakossága több mint 1 300 000 fő, 1985-ben pedig eléri az 1 650 000-et. A háboru pusztitásai után a sebeket mindenütt begyógyitották, ujjáépitették a lakónegyedeket és a közigazgatási épületeket. Vannak azonban városnegyedek, amelyeknek ujjáépitése még nem fejeződött be. Ezek közé sorolható a főváros központja is, amely ennek az évtizednek a végére nyeri el végleges arculatát.

A városnak ezt a nagy jelentőségü részét a Marsalkowski sugárut és a Müvelődési és Tudományos Palota oldalán megteremtett keleti épületsor alapján fejlesztik tovább. Varsó központját a hagyományoknak megfelelően versenypályázat alapján tervezték. A versenypályázat első szakaszában 27 tervet nyujtottak be, s ezek közül a zsüri négyet fogadott el az 1971. március 2-án befejeződött második szakaszon.

A lengyel Müépitész Szövetség székházában megismerkedtem Eji Sesipceccel, a müépitészek és epitők munkaközösségének vezetőjével. A versenypályázaton ő kapta az I. dijat és azt a megtisztelő feladatot, hogy valóra váltsa azt, ami most még csak makett.

A vezető müépitész magyarázataiból kitünik, hogy az egész tervet a sokoldalu funkcionalitás elve alapján alkották. Ugyanakkor a négy szinttől negyven szintig terjedő épületekkel magas fokuan kihasználták a területet, elérve azt, hogy 70 hektáron 1 500 000 köbmétert kitevő épületeket helyeztek el.

A terv szerint a város nyugati körzetében turisztikai objektumok, pihenési és közhasznu létesitmények épülnek. Hamarosan megkezdik négy, egyenként 1000 férőhelyes szálloda, egy 40 emeletes közigazgatási épület, számos klub, filmszinház és üzlet épitését.

A város központját főleg 40 emeletes tornyházak fogják uralni, ami a forgalmat illeti, a terv szerint emeletes betonvasakkal kiküszöbölik az utkereszteződéseket.

A központból földalattin utazhatnak majd a dolgozók a város minden részébe. Eji Sesipcec, a tervezési munkálatok vezetője nem bucsuzik el addig, amig a helyszinen meg nem mutatja, hova és hogyan helyezi el az uj épületeket.

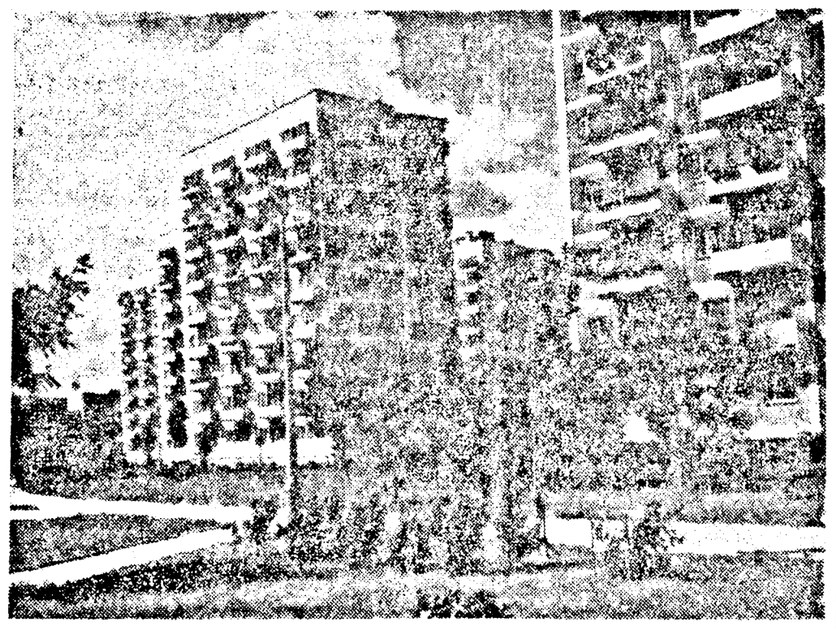

VARSÓ. Látkép a Wierzbno nevü uj blokknegyedről.

Államcsíny Szudánban

Az EFP, a Reuter és az UPI hirügynökség továbbitotta az omdurmani rádió jelentését, amely szerint hétfő este Szudánban államcsinyt követtek el, s az államcsiny vezetője, Hashem El Atta őrnagy átvette a hatalmat.

A hirügynökségek megállapitják, hogy az államcsiny vezetői urai a helyzetnek.

☆

Szudánban, ahol hétfő este államcsinyt hajtottak végre, Babakr el Nur Oszman alezredes elnökletével megalakult a Forradalmi Parancsnokság két tagu Tanácsa — közlik a hirügynökségek az Omdurman rádió hirei alapján.

A tanácsban részt vesz Hashem El Atta, az államcsiny vezetője is, aki magára vállalta az ország fegyveres erőinek főparancsnoki tisztségét is.

☆

Röviddel a hétfői államcsiny után a hatalomra jutott uj szudáni hatóságok legalizálták a Szakszervezeti Szövetséget, a Diákszövetséget, az Ifjusági Ligát és a Nőligát. Ezeket a szervezeteket Numeiry volt elnök tavaly februárban törvényen kivül helyezte.

☆

Amint az Omdurman rádió hire nyoman a MEN sajtóügynökség közli, Babakr el Nur alezredes, a Forradalmi Parancsnokság Tanácsának elnöke törvényrendeletet adott ki, s ennek alapján Szudán független demokratikus köztársaság lesz.

A rádióhir szerint Hashem El Atta őrnagyot, az államcsiny vezetőjét kinevezték a Forradalmi Parancsnokság Tanácsának alelnökévé.

☆

A szudáni Forradalmi Parancsnokság uj tanácsa elhatározta, hogy szabadon bocsát 49 politikai foglyot — közölte az Omdurman rádió, rámutatva, hogy ez az első határozata a szudáni uj államhatóságnak. Bejelentették továbbá, hogy feloszlatják a Szudáni Szocialista Unió Végrehajtó Bizottságát, valamint a volt államfő által létesitett ugynevezett „Májusi zászlóaljakat". Megalakitják a Demokratikus Nemzeti Szövetséget, amelyben részt vesznek a parasztok, a munkások, a katonák, a szabad tisztek, a nemzeti burzsoázia és az értelmiség képviselői.

Egy dekrétum értelmében ujabb intézkedésekig nem jelenhet meg egyetlen kiadvány sem, a déli vidékek ügyeivel foglalkozó minisztérium hetilapjának kivételével.

LEGFRISSEBB HÍREINK

KEDDEN A HELSINKI SZOVJET NAGYKÖVETSÉGEN ujabb tárgyalások folytak a Szovjetunió és az Egyesült Államok képviselői között a stratégiai fegyverkezési hajsza korlátozásával kapcsolatban.

REAKCIÓS ELEMEK ROBBANÁST IDÉZTEK ELŐ az uruguay-i KP montevideói szervezetének egyik székházában. A robbanás sulyosan megrongálta a székházat és a környező épületeket. A negyed lakossága nagygyülésen itélte el a reakciónak ezt a provokációját és szolidaritását fejezte ki a haladó erőkkel.

RÓMÁBAN KÖZÖLTÉK, HOGY A MULT HETI észak-olaszországi földrengés több mint 5 milliárd olasz lira kárt okozott. A közlemény rámutat, hogy több mint 200 épület megrongálódott, 400 személy hajléktalanul maradt és számos középkori kastély és palota freskói megsérültek.

AZ ORINOCO FOLYAM ÁRADÁSA KÖVETKEZTÉBEN több ezer ember hajléktalanná vált, temérdek anyagi kár keletkezett Venezuelában. Az utóbbi 20 évben ez volt a legnagyobb árvíz — mondotta Enrigu Ramos Cordero, az Amazonas vidéki venezuelai tartomány kormányzója. Legnagyobb a kár Apure megyében és Ayacuchoban, ahol az árvíz elöntötte a kikötő nagy részét.

A KRASSÓ-SZÖRÉNY MEGYEI Semenicul ének- és táncegyüttes két napon át előadásokat tartott a Nápoly melletti Avellinoban. A város főterén tartott előadáson sok ezres tömeg ünnepelte az együttes szép, változatos müsorát.

Vörös Lobogó szerkesztőséget Republicii ut 81. szám Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. I. P. B. A.

40 168